

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban évről-évre:	
Egész évre	10 kor.
Hogydélre	4 c
Kályban kávéban kérése:	
Egész évre	20 kor.
Hogydélre	8 c
Világos postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hogydélre	8 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és nagy utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczka-utca 8.
 A szerkesztőség kérésre visszadadja vagy megvásárolja nem vállalja.
 Előfizetők és hirdetősek a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyenlő árú 8 péld.

NAGYVÁRAD febr. 10.

Allandó borvásár Budapesten.

A szőlők rekonstruálása folytán beállott fokozott termelés évről-évre szaporítja a borkészleteket, melyek eladásra várnak. A termelő pedig magára hagyva, biztos támasz hiányában lesi a jószerecsét, mely őt munkája jól megérdemelt gyümölcséhez juttatja. Pedig ezt a célt elérni nem oly könnyű feladat. A külföldön csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudjuk borainkat elhelyezni, mert képviselőink ott szervezetlen, míg a konkurrenzia mindenütt megvetette erősen a lábát. Ma már túlhaladott álláspont az, hogy a jó bornak nem kell cégér; kell bizony cégér, mutatós és hangos, hát még az olyan bornak, melynek hírét vétkes módon alaposan megrontották. És hogy a bajt még baj tetőzze, nyakunkon az olasz borözön, melynek gátat vetni szívós, makacs munkát igényel.

A magyar bortermelők minden igaz hivatást kell, hogy gondolkozóba ejtsék ezek az állapotok, melyek orvoslása immár sürgős szükségévé vált. S nem ragadhatott volna meg alkalmasabb pillanatot a magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetkezte, hogy megvalósítsa azt a tervet, miszerint az illetékes tényezők hozzájárulásával, megfelelő erkölcsi alapon létesítsen egy oly vállalatot, mely a bortermelők érdekeinek istápolása mellett helyreállítja a megingott bizalmat és a rendelkezésére álló eszközökkel állandó, biztos piacot teremti a magyar bor részére, nemcsak a helyi piacokon, hanem az ország határain túl is.

A magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetkezte 7 év előtt alakult az Országos Magyar Gazdasági Egyesület védnöksége alatt és fontos közgazdasági feladatánál fogva élvezte ugy ennek, mint a magyar kormányának állandó erkölcsi és részben anyagi támogatását. Komoly, küzdelemteljes tevékenységre visszatekintve, közel van ime a szövetkezet ahhoz, hogy valódi hivatásának megfelelően az összes gazdasági termékek, különösen az élelmi cikkek értékesítésénél a gazda hasznos segítője legyen. Közvetítő faktor a termelő és a fogyasztó között. A szövetkezet, mely mint a központi vásárcsarnok hatósági közvetítője is szerepel, bizományilag eladja az élelmi cikkek minden

faját. Van husosztálya, mely levágott állapotban értékesít marhát, sertést, borjút, bárányt, továbbá füstölt húst, szalonnát, olvasztott zsírt stb. Ezen osztály öleli fel a vadértékesítést is, mely részben export útján bonyolítottatik le.

Baromfi élő s leölt állapotban évről-évre nagyobb mennyiségben talál a szövetkezet útján vevőre. A gyümölcsosztálynak nagy, széleskörű klienturája van minden vidéken és pld. 1903. évben 1,208.238 kg. gyümölcsöt adott el a szövetkezet. A vajértékesítés kiterjesztésére most folynak a munkálatok s e cikkben eddig is szép eredmények értek el. A tojásközpont gyűjtőhálózata az egész országra kiterjed és nem tulozunk, ha a szövetkezetben látjuk a szolid magyar tojáskereskedelem megteremtőjét. Messze vezetne, ha elősorolnók mindazon cikkeket, melyek évente nagy mennyiségben nyernek a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezte útján elhelyezést.

Az itt vázolt tevé enység keretébe természetes módon illeszkedik bele a szövetkezet *hordóborértékesítő osztálya*, mely a folyó év márczius havában kezdi meg működését.

Hogy e téren eddig nagy hiány volt, az tagadhatatlan. A bajt orvoslandó létesítette a *Bortermelők Országos Szövetkezte* a *bortőzsdét*, melyről döntő birálatot mondani ezidőszert korai volna.

Mig a bortőzsdén az adás vétel minta alapján kell, hogy történjék, a magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetkezte egy lépéssel tovább ment. *Allandó vásárt* teremti a bor részére olyképen, hogy a vevő az átveendő egész bormennyiséget felleli a szövetkezet pinceraktárában, de másrészt a termelő is nyugodt lehet az eladásra beszállított bort illetőleg, a meny nyiben az szükség esetén a szövetkezet által gondos és megbízható kezelésben részesül.

A földmívelésügyi miniszter elejétől fogva érdeklődéssel kísérte a szövetkezet akcióját, míg a megvalósulás pillanatában hathatós támogatását sem vont meg a szövetkezettől, mely a borértékesítést megfelelő állami ellenőrzés mellett fogja eszközölni.

A magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetkezte hordóborértékesítő osztályának szolgálatait igénybe veheti minden hazai termelő, az üzletszabályzatban körül irt feltételek mellett.

Minden termelő egyszerre fél vagy egész waggon (40, illetve 80—100 hl.) bort küldhet be bizományi eladás céljából a szövetkezet pinczéibe, hol a bor — mint szabadraktárban — a székesfőváros területére való kivitelig fogyasztási adómentesen kezeltek.

A borok a szövetkezet pinczéiben beraktározatnak, a szükséghez képest kezeltek és a borvidék s a termelő megnevezése mellett kerülnek eladásra. Gondos s megfelelő kezelésért a Magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetkezte teljes garanciát vállal.

Az eladás céljából beküldött borra a fél kivánságára az érték 5%-a erejéig előleg folyósítatik.

Az eladás után a befolyt vételár a díjszabásban megállapított költségek levonása mellett haladéktalanul folyósítatik.

A magyar bortermelők és a magyar borkereskedelem érdeke kívánja, hogy ezen új vállalkozás szolgálatait mindkét érdekelt fél minél gyakrabban igénybe vegye. Az eredmény ez esetben nem lehet kétséges.

A magyar delegációból.

Bécs, febr. 10.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága Szell Kálmán elnöklésével délelőtt 10 órakor folytatta a közös hadügyminiszterium 1904. évi költségvetésének tárgyalását.

Okolicsányi László elismeréssel veszi a hadügyminiszter nyíltságát és őszinteségét, valamint jóakaratu törekvését, amellyel a magyar nemzet kívánságaival foglalkozni, ezek lényegét, okait magának megmagyarázni igyekszik. De távol van még attól, hogy ezeket meg is értette volna. Tévesen ítélte meg a hadügyminiszter a magyar nép hangulatát a közös intézményekkel szemben.

Részletesen felsorolja ezután, hogy miben nincs a 67-iki kiegyezésnek a hadseregbe vonatkozó része pontosan végrehajtva. A jelvény kérdésében a magyar közjognak megfelelő megoldás csak az lehet, hogyha ezek a jelvények a magyar állam jelvényei lesznek a legfőbb hadur valamely jelvényével ellátva.

A költségvetést általánosságban sem fogadja el.

Gr. *Széchenyi* Imre a hadügyminiszter osztrák exposéjának magyar nyelven történt kiadásában sérelmet nem talál, bár czélszerűbb-

12 havi részletfizetés mellett
létesít

Ifj. Stern Sándor

elektrotechnikai vállalata

villamos bevezetéseket csillárokkal együtt

Budapest, Lipót-körut 20. Nagyvárad, „Royal“ mellett.

nek vélte volna, hogy az bizonyos indokolással vezettessék be, amely minden félreértést kizárna.

Laszkary Gyula haladást lát a hadügyi költségvetésben, amely nagyobb emelkedést nem tüntet fel.

Gróf **Apponyi Albert** mindenekelőtt megjegyzi, hogy a legteljesebb mértékben osztozik előtte szóló taglársának nemcsak a magyar arzenálra, hanem a magyar közgazdaság aránylagos részletetésére vonatkozó követelésében is.

A mi a hadügyminiszter és a miniszterelnök tegnapi nyilatkozatát illeti, fenntartva magának, hogy a plenáris ülésben ismételve beonyomását, konstatálja mindenekelőtt azt, a miben határozott haladás és javulás van a helyzetben ezen delegációval ülésszak alkalmából a régiékhöz képest. Ezt szóló a hadügyminiszter tegnapi beszédében találja és azon kijelentésében, hogy keresi a határvonalak megállapítását, a melyek mellett egy a hadsereg jelenlegi szervezetének alapelvei, a mint azok az 1867. XII. t.-cz.-ben gyökeresnek, sértetlenül fenntartandók, másrészt pedig a magyar nemzetnek, mint egységes politikai nemzetnek és a magyar államnak formálható és formált jogos igényei kielégítésének.

A hadügyminiszter talán nem formulázta ezt ugyanezekkel a szavakkal; de abba, hogy a közjogi terminologia szempontjából az ő előadásának némely tétele igenis kifogásolható, szóló nem megy bele, amikor látja a szándékot arra vonatkozólag, hogy a hadügyminiszter előadásában ügyeljen arra, hogy közjogunk alapelveibe bele ne ütközzék.

A hadügyi kormányzat tehát keresi azt a határvonalat, ameddig elmehet a magyar államiság és a nemzeti jogos igények kielégítésében a nélkül, hogy veszélyeztessen a másik szempontot, amely szintén törvényes bázison áll. Ebben van a haladás.

A hadügyminiszter beszédének még egy másik részére is kell észrevételt tennie.

Annak a mozgalomnak, amelylyel a hadügyminiszter bizonyos tekintetben szemben áll, maga teljességében való kifejlődését nem méltányolja és nem érti meg a hadügyminiszter most sem.

Az orosz-japán háború.

A távol Keleten kitört háborúról halomszámra érkeznek a hírek. Hogy ezeknek jórésze mennyire megbízhatatlan, kitűnik abból, hogy teljesen ellentmondók.

Annai bizonyos, hogy a japánok gyors támadásukkal zavarba hozták az oroszokat.

Az orosz hivatalos lap manifestumot közöl, amely, mint előre meg lett mondva, mindenért a japánokat okolja.

A háborúról érkezett távirati tudósításaink a következők:

Kiáltvány a nemzethez.

Pétervári, február 10. A hivatalos lap Miklós cárnak a következő kiáltványát teszi közzé:

Tudomására juttatjuk a következőket hű alattvalóinknak. Szívünknek drága béke megővésére mindent elkövetünk a távol Kelet nyugalomának megszilárdítására. Békészeretűnkől kifolyólag beleegyezésünket adtuk a két birodalom között a koreai ügyekben fennálló szerződéseknél a japáni kormánytól in-

ditványozott revíziójába. Az e tárgyban kezdett alkudozásokat azonban nem vitték végre és Japán, mely kormányunk utolsó válaszában megérkezését sem várta be, értesített bennünket az Oroszországgal való tárgyalások és diplomáciai összeköttetések megszakításáról. Anélkül, hogy minket értesített volna arról, hogy az összeköttetés megszüntetése a háború megkezdését jelenti, a japán kormány parancsot adott torpedó-naszádjainak, hogy hirtelen támadja meg hajóhadunkat Port-Arthur erődjé előtt. Helytartónk jelentésének vétele után azonnal elrendeltük, hogy Japán kihívására fegyverrel feleljünk. Amidőn ezt az eihatórozásukat közhírré tesszük, rendithetlen bizalommal fohászodunk a Mindenható segítségéért és szilárdan bizva abban, hogy hű alattvalóink készséggel védik meg velünk együtt a hazát, kérjük Isten áldását dicsőséges hadseregeinkre.

A bevallott veszteségek.

Port-Arthur, február 10. Alexejev tengeri helytartónak a csárhoz intézett távirata a következőket tartalmazza:

Első táviratunk kiegészítéseképpen jelentjük, hogy mind a három megsérült hajó vizen van. A kazánok és gépek nem sérültek meg. A Czarevics a kormányrészen, a Retvizan a víz alatti levő szivattyukészülékek körül, a Pallada derékán, a gépezet közelében sérült meg. A robbanás után azonnal cirikálójajók jöttek segítségül s a sötétség dacára intőzkedés történt, hogy a megsérült hajókat a belső kikötőbe vigyék. A tisztek közül senki sem sérült meg, két altiszt meghalt és öt ember vízbe full nyolczan megsérültek. Az ellenséges torpedónaszádokat idejekorán erős tüzeléssel fogadták a hajók. A támadás után két fel nem robbant torpedót találtak.

Alexejev helytartónak Miklós csárhoz intézett tegnapi keleti távirata a következőképpen szól: 15 vérteshajóból és cirikálójajóból álló japán hajóraj megkezdte ma Port-Arthur lövöldözését. Az erődből visszalöttek. A hajóhad felszedte horgonyait, hogy részt vegyen az ütközetben.

A harmadik távirat a következőket tartalmazza: Mintegy egyórás lövöldözés után beszüntette a japáni hajóraj a tüzelést és dél felé távozott. *Veszteségünk két tengerésziszt, 51 sebesült altiszt. Kilenc ember meghalt. A parti ütegben egy ember meghalt, három megsebesült.* A küzdelemben a Poltava panczéos és a Diana, Askold és Norvik cirikálók a vízszínen sérültek meg. Az erőd jelentéktelenül megsérült.

Páris, február 10. A lapok tegnapi kelettel a következő port-arthuri táviratot teszik közzé: 15 vérteshajóból álló japán hajóhad ma reggel óta lövi Port-Arthurt. Az erősségből viszonzozuk a tüzet. Az egész orosz hajóhad vizekbe indult, a harc folyik.

Cannes, február 10. Sándor és Miklós nagyhercegek tegnap este Pétervárra utaztak.

Páris, február 10. A tegnap tartott minisztertanács után Pelletan tengerészetiügyi miniszter a vezérkar főnökével tanácskozott, hogy megállapítsák a kelet-ázsiai francia hajórajnak adandó utasításokat. Az összes hajók utasítást fognak kapni, hogy a francia vizeket ne hagyják el.

Mandsuriát félti.

London, febr. 10. Tokióból táviratozzák, hogy a japán kormány a hatalmakhoz körjegyzéket készült intézni, amelyben kifejti, hogy Japán a saját biztonsága czéljából feltétlenül szükségének tartja Korea függetlenségét, Oroszország pedig, jóllehet a hatalmakat sürűn biztosította arról, hogy Mandsuriát ki fogja irtani, gyakran megszegte a szavát. Most is megkezdte Oroszország Korea határán az ellenségeskedést, Mandsuriának megszállása pedig

Korea függetlenségét veszélyezteti. A jegyzék hangsúlyozza, hogy Oroszország vonakodik elismerni Kina fenhatóságát Mandsuria felett. Oroszország nem teljesíti Japán jogos követeléseit, hanem közben lázasan fegyverkezett, nagy haderőt szállított Korea határára. Ilyen körülmények közt Japán elvesztette türelmét és megszakította a diplomáciai érintkezést.

Berlin, február 10. A Lokalanzeigernek táviratozzák Tokióból: Japán pénteken fogja forma szerint megüzenni a háborút, mert be akarja várni báró Rosen elutazását. Az 1., 12. és a testőrhadosztályokat mozgósították.

Berlin, február 10. Pétervárról táviratozzák, hogy a Nippon postahajózási társaság Inobamaru nevű hajóját Hongkong közelében orosz hajók elfohták.

A Berliner Tagblatt közli pétervári távirat alapján, hogy az orosz fővárosban azt beszélik, hogy egy orosz kereskedelmi hajót a japán hajóhad körülfogott és elkobzott és hogy egy orosz hadihajót a japánok megsemmisítettek.

Róma, február 10. A sajtó és a lakosság a Port-Arthur előtt megtörtént összeütközés hatása alatt áll. Itt általános az a vélemény, hogy az orosz hajóhad helyzete kedvezőtlen lett.

New-York, február 10. A New-York Heraldnak jelentik Csifuból: A japánoktól harezra képtelenné tett orosz csatahajók mélyjárata hajók elől elzárják a kikötőbe vezető utat. Az oroszok szivattyuzással igyekeznek a hajókat a víz színén tartani, tömők a réseket és magas vizállásnál próbálják a belső kikötőbe vonatni.

London, február 10. A Daily Mail jelentti Tiencinből: Vasárnap a csemulpoi kikötő előtt hirtelenül csapatszallító hajók japán hadosztály jelent meg cirikálójajók kíséretében. A japán parancsnok felszólítására a Varjag és Korec nevű orosz cirikálójajók, melyek a kikötőben horgonyoztak, megadták magukat a nélkül, hogy egy lövést tettek volna. Ezután a japán csapatokat hirtelen partra szállították. Nyolczezer ember mindjárt partra szállott. A japán csapatok kezdnek Szjöl felé vonulni.

London, febr. 10. A Reuter-ügynökségnek jelentik Sanghaiból tegnapi keletet: Itt az a hír, hogy a Mongolia nevű postagőzöst, mely vasárnap indult el Sanghaiból, Santung partjának magasságán a japánok elfohták.

Washington, febr. 10. A kormány elhatározta, hogy a japán-orosz háborúban teljesen semleges marad.

New-York, febr. 10. (Reuter.) Csifuból New-Yorkba érkezett táviratok azt jelentik, hogy a három orosz hadihajót, melyeket a japánok Port-Arthurnál torpedókkal megsértettek, a partra vontatták.

New-York, febr. 10. Csifuból azt jelentik, hogy a Varjag és Korec nevű orosz hadihajókat a japánok a csemulpoi kikötőben blokirozták.

Washington, febr. 10. Hay államtitkárnak a hatalmakhoz intézett javaslatai eredetileg a manduriai nyit ajtó fenntartására irányulnak. Később azt indítványozta, hogy Kina integritását tartsák fenn és most az ellenségeskedés korlátozása csak kis területre szorítkozik. Hír szerint Haynak indítványai a küzdelem terének korlátozására vonatkozólag az orosz és japán kormányhoz intézett jegyzékek formáját öltötték, miközben a semleges hatalmakat felszólítják, hogy hasonló értelemben forduljanak a hadakozó felekhez. Az indítványok hír szerint máris kedvező felvételre láttak. Hír szerint Haynak a hatalmakhoz intézett jegyzésében az a post is benne foglaltatik, hogy sem Oroszországnak, sem Japánnak ne engedjék meg, hogy a tulajdonképpen való Kínába behatoljon.

London, febr. 10. A Daily Mail jelentti Tiencinből: A japán csapatok megindultak Szjöl felé, hogy megszállják a fővárost. Csemulpon kívül a Korea déli és keleti részében

lévő fő kikötőben is szállottak partra japán csapatok.

Frankfurt, febr. 10. A Frankfurter Zeitung pétervári levelezője, előkelő helyről arról értesül, hogy a japánok Oroszországnak Rosen báróhoz intézett jegyzéket felfogták és nem engedték kézbesíteni.

London, február 10. A Times jelenti Tokiótól e hó 8-áról: Azt hiszik, hogy a császári főhadiszállás háboru ideje alatt Flotóban lesz.

London, február 10. A Daily Mail jelenti Tiencinből: Fuzant és Mazamphót japán gárdahadosztály tarja megszállva. A vladivosztoki orosz hadihajókat a fagy és jég beakasztva tarja.

A Daily Mail jelenti Pört-Arthurból: Krasztalanszki gróf tábornok holnap Liaujangból 24 úteget és három gyalogezredet magába foglaló tüzérdandár élén s Jalu folyóhoz megy. A 3., 4. és 5. dandár a vasut mentén Heicsengtől 40 kilométernyire körülzáncolta magát. Az 5. dandár három útege Kincsauban van. Összesen 36 kelet-szibériai ezred van Madsuországnban, négy ezred csütörtökön indul Vladivosztk felé.

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Febr. 14. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 25. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Márcz. 10. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Márcz. 24. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárónapélye.
Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély.)

* **200 000 koronás több kiadás.** Óriási port vert fel az egész városban az a körülmény, hogy Nagyváradi város villamos telepe százszázalékkal többbe került, mint amennyibe a költségvetés szerint fel volt véve. A pénzügyi és az együttes bizottságban történt erősebb kifogások miatt a jelentést kinyomatják s szétosztják a bizottság tagjai között. A városi tanács elhatározta, hogy ezuttal nem viszi be a mai városi közgyűlésbe a villamos mű ügyét, hanem ha az egyes retorikákon keresztül megy a jelentés, azt vagy még e hónapban rendkívüli közgyűlésben, vagy a márcziusi közgyűlésben tárgyalják.

* **Takarékoskodnak a villacnyal.** Már említettük, hogy az új városi színház pazar módon van berendezve a villamos világítással; a folyosókon, lépcsőkön tömegesen vannak a lámpák. Az áramfogyasztás igen nagy s ezért a főmérnök már kidolgozott egy tervet a villamos áram pocskolása ellen. A városi tanács tegnapi üléséből felhívást ad ki, amelyben az összes tisztviselőket és a szolgáltatásokat takarékosra utasítja. A folyosókon és lépcsőkön csak a legszükségesebb lámpákat kell égetni, a hivatalos szobákban pedig csak az asztali lámpák gyújtandók meg. A hivatalos időn túl a szolgák az összes lámpákat kötelesek eloltani.

* **Faust Elek királyi tanácsos.** Faust Elek debreczeni kir. pénzügyigazgatót kir. őfelsége kir. tanácsossá nevezte ki. Faust Elek tudvalevőleg Nagyváradon volt pár év előtt, mint pénzügyigazgató helyettes.

* **Eljegyzés.** A nagyvárad régi irói gárda egyik közszeretettben álló tagjának: Dr. Bodor Károlynak családi örömről adhatunk hírt. Fia Bodor Zsigmond Sátoralja-Ujhelyen eljegyezte Markovits Marcell zempléni földbírtokos leányát Flórárt.

* **A városi hivatalok szervezete.** Nagyvárad város szervezeti szabályzatának alapos átdolgozására már régen készülnek; a főispán elnöke alatt bizottságot küldtek ki, de a készülnél tovább nem jutottak. Most aztán kitént, hogy az egyes ügyosztályvezetők nem adták be azoknak a kívánalmaknak a jegyzékét, amelyeknek figyelembe vétele a szervezetmódosításnál szükséges lesz. Eddig csak az adóügyi tanácsnok, a főszámvevő és a tisztifőorvos készítettek el a beadványukat. A kiküldött bizottság február hóban össze akar ülni, miért is a tanács sürgősen bekéri az ügyosztályvezetők jelentését s még e hónap folyamán rendkívül tanácsülésben foglalkozik a módosításokkal s megállapítja az irányt a szervezeti szabályzat módosítására. Ennek a keretében akarnak gondoskodni a tisztviselők fizetésjavításáról is.

* **Előkészületek a sorozásra.** A véderőtervény vonatkozó utasítás I. B. 30. §-a értelmében ezennel közhírré tesztem, hogy az 1904. évi rendes ujonczozáshoz szükséges összeirású lajstromok a mai alulírott naptól számítandó 8 egymást követő napon át hivatali helyiségben (városi színház II. em. 32. sz. a. a hivatalos órák alatt) bárki által megtekinthetők, s a netáni kihagyás, tév s bejegyzés vagy szolgálati kötelezettség tekintetében megengedett valamely kedvezmény iránti folyamodványok elleni észrevételeket elfogadom. Nagyvárad, 1904. évi január hó 29-én. *Darvassy Lajos* s. k. katonaiügyi tanácsos.

* **Tisza miniszterelnök Geszten.** Bécsből jelentik, hogy Gróf Tisza István miniszterelnök tegnap délután öt órakor elutazott Bécsből s Gesztre ment, ahol ma délután lesz az anyósa temetése. Innen visszautazik haladéktalanul Bécsbe.

* **Sok a nőtanító.** Több ízben figyelmeztettük Nagyvárad város iskolaszékét arra a imminens veszélyre, a mely a községi iskolákat még pedig oly azok feyelmét, mint tanulmányi eredményét illetőleg a *nőtanítók főlős számban való alkalmazása folytán fenyegeti.* Most szinte beállott ez a veszedelem, a melyre már maguk a községi tanítók, tehát a kérdés legkompetensebb ismerői hívják föl az iskolaszék figyelmét s egyben a veszedelmes baj sürgős operálását bérlik. Az újvárosi fiúiskola tanítótestülete ugyanis beadványt intézett az iskolaszék elnökségéhez, a melyben kéri az iskolaszékét, hogy a jövőben mindaddig férfi tanárokat válasszon a megüresedett állásokra, míg az egyensúly a férfiak és nők között helyre nem áll, míg t. i. a *fiú iskolákban nők tanítanak.* Most ugyanis 15 férfi és 31 nő van a közs. elemi iskoláknál alkalmazásban. A kérelemre az adott okot, hogy éppen Újvárosban két férfi tanít és megbetegedett; felsőbb osztályokat vezetnek, a hol nem lehet női kiségitőket alkalmazni s így mindkettőnek az osztálya helyettes és vezető nélkül áll. Eltekintve attól, hogy mennyit romlik az osztály feyelmi tekintetben, ki lesz a felelős az osztály elmaradásáért és azért, a mi igen könnyen megesik, ha a gyermekek magukra vannak hagyva, ha magukban vagy másban kárt tesznek. Nem is említve azt, hogy a polgárok, a kik fizetik a nagy városi adót, méltán és joggal megkövetelhetik e pénz ellenszolgáltatása fejében, hogy gyermekeik az iskolában ne csak kellő oktatásban részesüljenek, de megfelelő felügyelet alatt is álljanak. Elvárjuk az iskolaszéki elnök urnak ebben a veszedelmes kérdésben a legsürgősebb intézkedését.

* **Új vonatok a szeged—nagyvárad vonalon.** A magyar államvasutak igazgatósága a szeged—nagyvárad vonalon folyó év május elsejétől kezdve két új vonatot fog berendezni oly módon, hogy a 8905. számú személyvonat, mely délután 2 óra 40 perczkor indul a szeged-

rókusi állomásról és Hódmezővásárhelyre 3 óra 26 perczkor érkezik, tovább fog vezetetni egészen Nagyváradig, hova este 8 óra körül fog beérkezni, s viszont a 8906. számú személyvonat, mely most 11 óra 17 perczkor érkezik be a szeged-rókusi állomásra, május elsejétől fogva Nagyváradról fog indulni reggeli 6 és 7 óra közt. Vagyis Szeged és Nagyvárad között a most közlekedő 4 vonat helyett 6 vonat fog az utazó közönség rendelkezésére állani oly módon, hogy a most csak Vásárhely és Szeged közt közlekedő 8902. és 8906. számú csonka személyvonatok Hódmezővásárhelytől egész Nagyváradig meghosszabbíttatnak. Ideje, hogy a folyton megújuló panaszoknak és kérelmeknek helyt adott a miniszter. Most egy nap alatt meglehet járni Szegedet Nagyváradról.

* **Becsapott czipézségéd.** *Hajdu József* békési illetőségű czipézségéd tegnapelőtt érkezett Váradra és úgy látszik nem szerzett értesülést ama bizonyos gyűrűdobás néven már eléggé ismert csalási módról, mert tegnap délelőtt a Szacsavay-utcán *Veszfried Samu* lopásért többször büntetett faczér pinczér és *Bencsik István* faczér bádigos segéd elejtettek előtte egy erszényt, amelyben gyűrű vala és arról szóló irás, hogy a gyűrű 27 koronát ér. Hajdu Veszfried ajánlatára, mivel pénze nem volt, átadta ennek nickel zsebóráját és ezüst lánczát. Nemsokára azután megtudta, hogy a gyűrű értéke 27 fillér körül ingadozik. Panaszára a két szélhámos lezárattott.

* **Gyilkosság az országuton.** A mult éjszaka, a Szászfalva és Rikod község között vezető országuton *Ancsika* Gergely 22 éves legényt halva találták, nyakszirtjén halálos seb tátongott. A csendőrség az első jelentések alapján megindította a nyomozást s csak hamar kézre került a tettes, *ifj. Bles Péter*, aki bevallotta, hogy orozva támadta meg *Ancsika* Gergelyt s bicskájával hátulról leszúrta. Az orgyilkosságról telefonon értesítették a nagyvárad kir. ügyészséget, s tegnap este már a tettest be is szállították az ügyészség fogházába.

* **Szerencsétlenség a remeczi fatelepen.** A remeczi faipartelepen tegnap délután fa-csusztatás közben egy emberélet esett áldozatul. A nagy súlyú fűrészelt gerendák csusztatásánál *Laszk Péter* csarnóháza lakos saját vigyázat, lausága folytán a gerendák alá bukott s mire társai a ráomló gerendákat feltarthatták összezuva, holtan feküdt a fauszató vályuban. A szerencsétlenségről telefonon értesítették a kir. ügyészséget, honnan utasították a brátkai csendőrséget a vizsgálat megejtésére. Nagy őrsvezető *Blánga Vaszali* községi bíróval kihallgatta a fatelepen *Laszk Péterrel* együtt dolgozó munkásokat: *Popa Juont*, *Batt Györgyöt*, *Márk Gábort*, a kik egyértelműen elöadták, hogy *Laszk* saját gondatlansága folytán bukott a gerendák közé.

* **Csavarkulcsossal összevert kocsis.** *Bacsonyi Lajos* bérkocsist hétfőre virradó éjszaka a Zöldfa előtti bérkocsi-állomáson a régi haragosa *Borbély Márton* bérkocsis egy csavarkulcsossal alaposan összeverte. *Bacsonyi* sérülései súlyosak. *Borbély* ellen bünyügyi eljárás folyamatban.

* **Elevenen a muzeumban.** Ily czim alatt megirtuk tegnapelőtt, hogy Nagyvárad város tanügye egy kis padlásszobába szorult s egyben felhívtuk a polgármester ur figyelmét arra a tarthatatlan állapotra Felszólalásunknak már is meg van a kívánt eredménye, am t örömmel konstatálunk, amennyiben az iskolaszéki

irattárt és a felügyelő-igazgató irodáját tágas és kényelmes két nagy teremben helyezték el. Igaz, hogy a II. emeleten van e két szoba, de kilátásba helyezte a polgármester ur azt is, hogy ha a földszinten valamelyik ügyosztály már a közel jövőben megürül, — a tanítók és a nagy közönség nagyobb kényelmére itt fogja azt elhelyezni. A polgármester eljárása bizonyára megnyugvást keltt úgy a szülők, mint a tanítók körében.

* **Jól indul.** Tegnap hajnalban beállított az ügyeletes rendőrtisztviselőhöz egy kis mezitlábos leány és sirva elmondotta, hogy **Husz Szavétának** hívják, 12 éves, Venterről való, ahonnan nagyanja azon megbízással küldte be Nagyváradra, hogy a reá bízott 64 koronát a rendőrségnek adja át, itt majd cipőt és ruhát vesznek neki, a megmaradt pénzt pedig a takarékbba teszik. Az éjszaka aztán tovább panaszkodta, hogy a Kolozsvári-utcán 50 koronát elloptak tőle. A megejtett nyomozás során kiderült azután, hogy a kisleány **Bálint Katicza**, aki Venteren a minap tartott vásár alkalmával 100 koronát lopott egy gazdálkodó zsebéből. Ilyként a kis tolvajt a nála talált 35 koronával egyetemben átadják a csendőrségnek.

* **A kettős öngyilkosság.** A tegnapi lapokban ismertettük a Dombi-féle nyilvános mulatóhelyen kedden éjszaka történt kettős öngyilkosság hiteles részleteit a következők: Dombi Julianna 20 éves hajadon apjának házából múlt héten péntekre virradó éjszaka eltávozott azon szándékkal, hogy Budapestre megy. Minden holmiját kivitette a vasúti állomásra, maga pedig egy a Fekete Sas szállóban lakó asztalos iparoshoz ment. A leány apja pénteken megjelent a rendőrségen s kiskorú leányának hazaküldését kérte. Papolezy Ferenc rendőrkapitány ugyanakkor délután felhívatta a leányt s apja valamint az asztalos iparos jelenlétében hazakisértetés terhe mellett felhívta őt, hogy a szülei házához térjen vissza. A leány kijelentette, hogy erre nem hajlandó, s ha kényszerítik, öngyilkos lesz. Mindamellett mégis apjához hazament, azonban a bejelentett öngyilkosságot kedden éjszaka csakugyan megkísérelte. Dr. **Edelmann** Menyhért gyors segélynyújtása azonban visszaadta őt az életnek. **Dombi Sándor** 15 éves fiú pedig bűnügyben leendő kihallgatás végett vasárnapra rendelte fel Pataky fogalmazót. A fiú sem vasárnap, sem hétfőn nem jött fel a rendőrségre, s midőn az apja tegnapelőtt figyelmeztette a fiút, hogy a rendőrségre fel kell mennie, a fiatal legény — úgy látszik a kihallgatástól való félelmében — öngyilkossá lett.

* **Talált hulla.** Nagylétéről telefonon jelentik, hogy **Vértés** mellett a Kálló-patak árkában **Vida** József öreg napszámot halva találták. A hullára **Faragó** István pénzügyőr bukkant rá s legott jelentést tett a nagylétai csendőrségnek. A vizsgálat megállapította, hogy **Vida** József délután négy órakor indult el hazulról s a **Lédig**-féle tanyára igyekezett. Utközben, mint az orvosszakértők megállapították, eskóros szivgörcsök lepték meg s a meredek partról az árokba zuhant, s a vízzel telt patakban megfullt.

* **A rendőri sajtóiroda czáfolata.** A N. N. tegnapi számában megjelent ama hirre vonatkozólag, hogy Molnár András várad-velencei lakost az elmúlt éjszaka hazatérése közben megtámadták, s megütötték volna, a tegnapi megejtett nyomozás alapján közli a sajtóiroda, hogy a hír teljesen valótlan és minden alapot nélkülöz.

* **Sonkátolvajok.** **Abrahám** János 11 éves és **Szücs** Imre 13 éves suhancok felhasználva a háziaszony távollétét, tegnap délután bemásztak **Tankó** Julianna Kolozsvári-utcza 97. szám alatt levő lakásába és onnét két sonkát elloptak. Zsákmányukat Szücséknek Kolozsvári-utcza 19. szám alatt levő laká-

sára vitték, ahol az udvaron a polyvába rejtették. A házőrző kutya azonban hamarosan ráta-
lált a jeles csemegére és tehetségéhez képest felfalta a sonkának a felét; mire a Szücs-família — hogy mentse amit lehet — bekebelezte a megmaradt fél sonkát. Az általános sonkázás azonban közfelfűnést keltett, mire azután a még meglevő egy sonkának elkoboztatása hatóságilag következett. Eljárás folyamatban.

* **A bukott doktorkisasszonyok.** Vannak hát városunkban már ilyenek is. Szegénykéék. De hát mért jönnek ők ilyen városba, ahol 87 doktor van s olyan átkozottul nagy konkurrenzia. Mert a kisasszonyokat a férfi kollégák buktatták meg, amint az az alábbi párbeszédéből kiviláglik.

Az I. felvonás aztán egy ujságíró s egy doktor (eztall nem kisasszony, hanem ur) a foyeren beszélgetnek.

Doktor: No skandalum, hogy a legkomolyabb tudományt így mutogatják.

Ujságíró: S hozzá még drága pénzért. (Szabadjegye van.)

Doktor ur: No de várjuk meg a végét. Hátha?

Ujságíró: Várjuk. Az ostor is ott csattan. Hát ha a kisasszonyok is ott csattanak.

A II. felvonás után megint kijönnek beszélgetni; most már a felháborodásuk nagyobb, a beszédjük csendesebb.

Doktor: No de ilyen marhaságot még nem mutogattak a naprendszerben.

Ujságíró: A' már igaz! Nem is találkoztam rá hasonlatot az egész európai művelt nyelvekben.

Doktor: Tudja mit? Fűtyöltesse ki.

Ujságíró: Helyes. Allja doktor ur a köitéseket?

Doktor: Itt a kezem! Allom!

A III. felvonás végén a darabot a karzatról nyílt színen lefűtyölik. (Függöny.)

* **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték tegnapi húzásánál a következő számokat sorolták ki:

15 000 koronát nyert: 57395.

10 000 koronát nyert: 59492.

5000 koronát nyertek: 37948 40219 97788 109843.

2000 koronát nyertek: 84005 88014.

1000 koronát nyertek: 36014 43658 7 6206 78235.

* **Találtak egy Wertheim kulesos.** Atvehetők **Mendelényi** Béla rendőrségi fogalmazónál.

* **Mindenkit** saját érdekében kérünk, hogy ha női és férfi ernyőben, továbbá női, férfi és gyermek harisnyában szükséglete van, annak beszerzése végett forduljon az **Amerikai Aruházhoz** Olaszí Fő-utcza, a hol e czikke mindenkit meglepő olcsó árban lesznek most nagy raktár végett árusítva. 617.

* **Kovács L. és Társa** cégelapunk ma számában közölt hirdetésére tisztelettel hívjuk fel olvasóink szives figyelmét. — Egyszeri próba vásárlás elegendő arra, hogy ezen üzlet pontos kiszolgálásáról, áruj jó minőségéről, valamint az árak rendkívüli olcsóságairól bárki meggyőződést szerezzen.

* Tisztelettel hívjuk fel lapunk olvasóinak szives figyelmét **Sz. KOCSIS JÁNOS** katonai, egyenruházati, férfi-szabó cég elapunk mai számában közölt hirdetésére. 606

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Tavasz.

Péntek: Válgunk el. Somogyi Károly szingazgató 40 éves színészi jubileuma alkalmából.

Szombat: »Egyenlőség«.

Vasárnap: »Egyenlőség«.

Tavasz. Strausz J. operettje kerül ma este színe a Szigligeti-színházban az ismert szereposztásban.

A holnapi jubiláris diszeldadás. A holnapi jubiláris előadást páratlan bérletszűnetben tartják meg, s a színház vezetősége felkéri a páratlan bérletket, miszerint jegyeik megtartása iránt a mai napon intézkedni sziveskedjenek, hogy a vidékről jött megkereséseknek is eleget tehessen.

A holnapi diszeldadásra jegyek már ma d. e. 10 órától előre válthatók.

Egyenlőség. Ez a nagyszabású fantasztikus mű foglalkoztatja most erősen a színház személyzetét, hogy a szombatra kitűzött premier megtartható legyen. Az igazgató új jelmezeket, s új diszleteket készített ez üjdonsághoz, s alig van a társulatnak egy két tagja az énekes személyzetet leszámítva — a kinek ne lenne szerepe a darabban.

MULATSÁG.

Farsangi Naptár.

Február 15. Gyermekbarát Egyesület estélye a Keresk Csarnokban.

Február 16. Jogásztáncestélye a Zöldfában.

Báli levelek.

VI.

Katholikus Bál.

Ez egyszer — becses engedelmevel — nem báli levelet, hanem egész báli újságot küldök. Ide van mellékelve, szende kék színben.

Ne gondolja azért, hogy ez a kék szín a bál hangulatát jelenti! Rózsás volt ott a hangulat s ezt a rózsás hangulatot ki is olvashatja a lapból. Csupa hangulat minden sor — szinte látszik, hogy mindenik munkatársat milyen múzsa inspirálta.

Nem is igen maradt már nekem miről beszámolni; a báli lapban ott van minden. A legfőbb: a névsor tárczában van; s én nem teszem rá a fejemet, hogy a tárczában megénekeltek közül egynek-kettőnek meg egy néhányak az **arcsképe** is nincs-e tárczában valamelyik munkatárs vagy nem-munkatárs zsebében? Ott szerepel az izléses, pazar kiállítású táncrend, amely a közönség egyhangú elismerése szerint az idei báli szezonban a legszebb, leg-elegánsabb volt. A művészeti rovat tündérekéről mond nem regét, hanem valóságot. Tündérekéről, akik ujjaskáik munkájával járultak hozzá ahhoz, hogy a Katholikus Bál rendezői jelvénye méltó legyen a bál fényéhez — és első sorban azokhoz, kik a jelvényeket készítették.

A terem pazar díszítése **Farkas** József műkertész izlését dicséri; valóságos tavaszi tündéreketté varácsolódott a Csarnok díszterme erre az estére, szinte kicsalta a közönségből a jó kedvet, derűs hangulatot.

A közönség a czukrászdában gyülekezett s fél 10-kor a Rákóczy-induló hangjai mellett vonult be a nagyterembe. Rövid társalgás után rágyújtott **Bura** Karcsi bandája az első csárdásra, dr. **Krüger** Aladár bálelnök **Imrik** Mirtával, dr. **Imrik** Péter táblabíró leányával megoyította a táncot, mely aztán a legjobb hangulatban folyt kivilágos kivirradtig. A négyeseket 50 pár táncolta.

A bálon a zenét a körtánczokhoz a 37. gyalogezred zenekara, a csárdáshoz **Bura** Karcsi

bandája szolgáltatta s mind a két zenekar a közönség teljes elismerését vivta ki.

De már talán hosszú is ez a levél, mikor egy még hosszabb melléklet van hozzá csatolva. Örölni fog neki, hogy vége — csak az a kár, hogy a Katholikus Bálnak is vége szokott lenni.

De azért sebjál Jövőre újra kezdjük! S addig — okvetlenül viszontlátásra a tavasszal a katolikus juniálison!

A református internatus próbabálja.

Tegnap délután tartották az ideai táncz-tanítás befejezését a református intézetben a bálus próbabált nagyszámu vidéki és helybeli közönség érdeklődése mellett. De meg is érdemelte ez a gyermekbál az általános érdeklődést, mert ott a nézőknek egy ujtással nyílt alkalmuk megismerkedni.

Öz. Bögös Lajosné igazgatónő csendben, zajtalanul már több a házias és nőies neve, létre vonatkozó ujtást hozott be ez intézetbe; egy ilyen szerencsés ujtása, hogy a táncz-tanítást női mesterre bizta: Antalfi Antalné színházi halletmesternőre, kinek gyöngéd bánásmódja, buzgósa és ügyessége az egész táncz-tanfolyam alatt és a próbabálon is közmegelegedést keltett.

A bemutatott tánczok műsora ez volt: Palotás, Spanyol táncz, magyar szóló, valcer szóló, gavotte, kreitz-polka, pas de quatre, mazur, kis boston, polka, rendes valcer, gyorspolka, nagy boston, francia négyes, esárdás. E műorból kitetszik, hogy az internatusban nemcsak a divatos szalontánczokat tanították, hanem a magyar tánczokat is, a mi hazafiságra is vall.

Nagyon szép volt az első táncz: a palotás, mit nyolcz fiatal leány nemzeti viseletben adott elő gyönyörű szépen magyaros lelkesedéssel. Szeretnők az ügyes tánczosnők neveit közölni, de tiszteljük az igazgatónő paritán elveit, melyek szerint szokja meg a nő már gyermekkorában, hogy róla a világ minél kevesebbet beszéljen, hogy szerénysége nagyobb legyen mint hírsága, tehát elhallgatjuk neveiket s dicsőségük koszorújával a mesterüket s a derék intézetet ékesítjük.

A spanyol tánczot két képző intézeti növendék adta elő spanyol jelmezben csörgős dobbal és annyi gráciával, hogy többet egy igazi spanyol nő sem tudna bemutatni. A magyar szólót nemzeti viseletben Sulyok Giczi és Tapfer Sándor adták elő. A kis lány sok bájjal, a kis fiu magyaros hévvel, pompás betanulással. Nem győztek eleget tapsolni az ügyes szólótánczosoknak.

A szépen, összhangzóan, kecsesen előadott társas tánczok között még két rendkívüli szám volt.

Egyik egy valcerszóló, melyet a tánczmesternő lánya Antalfi Margit adott elő bámulatos könnyedséggel, a másik egy tréfás polka mit a csöpp Kazay Kálmán nagyczilinderben, frakkban és Bérczy Gabi pillangó ruhában általános derűtség közben mutattak be.

Miután a leánykák bemutatták táncztanulásuk eredményét, kezdetét vette az általános táncz melyben az intézet összes növendékei és vendég kisasszonya meg a meghívott tánczosok vettek részt.

Majd teához hívta vendégeit az igazgatónő a gazdag buffetbe, hol a teához mindenféle hideg sült és sütemény kínálkozott. Kedélyesen, feszületlenül folyt azután tovább a táncz s a növendékek ép oly szívesen fognak arra a negyedik próbabálon gondolni, mint a diszes vendégsereg, a mely az ő tánczokban gyönyörködött.

Jelen voltak: Ritoók, Nadányi, Persz, Petsy, Kappel, Dr. Tóth, Tatár, Sulyok, Csák, Kazay, Bérczy, Tapfer, Szemes, Ragány, Onody, Puskás, Darvassy, Szőke, Tatár családok, Mezey Vilma, Rechné és sok szép fiatal leány nagy férfi közönség és sok jó tánczos a váraei fiatalság köréből.

H. Gy. I.

Igazságszolgáltatás.

A váltó.

Két év előtt még jómódu telkes gazda volt Kalmár Sándor, akit tegnap hat havi börtönrre ítélték a nagyváradai törvényszéken váltóhamisításért.

Két év előtt gazdasági befektetésekre 600 koronás váltó kölcsönt vett föl a jómódu gazda a nagyváradai takarékpénztárból s apránként már 135 koronára apasztotta a mult őszig adósságát.

Az utóbbi időben azonban súlyos anyagi veszteségek, váratlan csapások miatt teljesen tönkre ment, s hitelét vesztette Kalmár Sándor. Eddigi váltókezesei is koczkatatva látták vagyonukat s felmondták a kezességet.

A szerencsétlen ember így kezesek nélkül maradt s a takarékpénztár megtagadta a váltó meghosszabítását s az összeget bepörösítette.

Ekkor aztán oktalan mehetségre gondolt Kalmár Sándor s addigi kezesének nevét maga irta alá váltóira.

E miatt a büntető törvénykönyvbe váltóhamisítás czimén ütközőv tetteért a vádlottak padjára került a tönkrement ember, s a törvényszék 6 havi börtönrre ítélte.

Lovag suhanczok.

Két 16 éves oláh suhancz halálos párviadalának szokatlanul érdekes részleteiről esett szó tegnap a büntető törvényszéken.

Malye Marin, a szépséges szőke lányon ejtett sértés miatt az életét adta oda Máttyás Mitru, az erdőlakó oláh suhancz.

Kicsinyes durvasáért keltek párviadalra Fencse Andrej és Máttyás Mitru.

Künn az erdőn barangoltak a leány, meg a két suhancz.

Fencsej málnát szedett s az egyik hozótban nagy aratás kínálkozott.

A leány is oda lopódzott a bokor tuloldalára, hogy megdézsmálja a málnát.

A suhancz durván elkergette a leányt s egy vesszővel üzőbe vette.

Mari futott s a jó czimboráját, Máttyás Mitru hívta segítségül.

A lovagias suhancz birokra is hívta a sértő, durva ficzkót, de drágán fizette meg lovagi támadását. Fencse bicskát rántott s vele Mitru nyakába szurt. Máttyás Mitru másnapra meg is halt.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a seb nem volt halálos természetű, csak a sebbe került fertőző anyag okozta Máttyás halálát.

Ez enyhítő körülményre s a fiu 16 éves korára tekintettel Fencsét 4 havi fogházra ítélte a büntető törvényszék.

NYILTÉR.

Dr. Heiman József orvos özvegye

mély tisztelettel tudatja, hogy elhunyt férje

fogorvosi műtermét

egy kiváló fővárosi fogorvos vezetése mellett, valamint elhunyt férjének kipróbált tudásu orvos assistense és ügyes fogtechnikusa működésével a régi szellemben továbbra is fenntartja, — azzal a tiszteletteljes kéréssel fordul a mélyen tisztelt közönséghez, hogy műtermét régi bizalmában és pártfogásában továbbra is részesítse.

Ajó munka a legjobb reklám.

Ki javítja meg olyan bámulatos olcsón és pontosan az óráját, mint

Freund Benjamin.

Miért? Mert a legjobb gépekkel és munkaerőkkel van ellátva. Ékszer vagy órát csak

Freund Benjaminsnál

vásárolhat legolcsóbban, miért? mert kis hásszonnal is megelegszik.

Fél árban kinél kap szemüveget, hő- és lázmérőket, azt is csak

Freund Benjaminsnál.

Miért mert megvett potom árért egy egész raktárt.

Van-e törött vagy ócska arany és ezüst eladó vagy cserébe akar.

Freund Benjaminsnál

értékesítheti legjobban. Ékszer javítást hallatlan olcsóért eszközöl.

Ki nem tudja, hogy hol lakik az a

Freund Benjamin,

mű-órák, ékszerész és látszerész, az figyelje meg Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi-szálloda épületében

Dr. Kovács Gyula

631 fogorvos

a napokban kezdi meg fogorvosi működését

Fő-utca Guttman-ház,

emeletén levő műtermében.

Rendel d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Nagyszabásu vivmány!

Csak 10 frt

egy kitünő működésű

phonograph

két jó hengerrel.

Egy kemény öntésű henger 85 kr.

Ezen beszélő-, éneklő- és zenélő-gépek tisztán és hangosan működnek.

Bárki is megtekintheti meggyőződés végett.

Kapható:

Szilágyi Géza^{utóda}

órák üzletében

Nagyvárad, Szt. László-tér.

a Fekete Sas szálloda épületben.

Hengerek nagy választékban.

Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete (Budapest Központi Vásárcsarnok.) Itt közöljük az **üzletszabályzat és díjszabályzat** lényeges részeit a következőkben.

4. §. Beküldés előtt minden egyes borfajból, amennyiben azok az 1893. XIII. t.-cz. kifogása alá nem esnek, két 0.5 literes palackban a beküldő fél által lepecsételt minta küldendő be a borértékesítő osztályhoz. Az egyik mintapalack vegyelemzés alá bocsátatik az illető bor szesz-, sav-, kivonat- és hamu tartalmának, valamint azon körülmény megállapítása végett, hogy nem foglaltatik-e a borban idegen, az egészségre ártalmas adalék, vagy nincs-e benne valamely beteges elváltozás. Vegyelemzés után az eredményhez képest a minta beküldője értesítetik, vajjon küldheti-e a bort a hordóborértékesítő osztályhoz, vagy nem? A másik borminta ellenőrzés czéljából, jegyzékbevitel mellett megőrzítetik.

5. §. Egy azon fél egyszerre maximálisan csak 1 vagon, vagyis legfeljebb 100 hl. minimum pedig fél vagon, vagyis 40 hl. bort küldhet be értékesítésre, mely mennyiség azonban különböző minőségű borokból, tehát több, hordóból is lehet összeállítva.

18. §. A hordóborértékesítő osztályhoz beküldött, megfelelően kezelt bor a vezetőség által eladásra bocsátatik legalább 50 liter vagy ezt meghaladó mennyiségben.

19. §. Az eladás a termelő és a borvidék megnevezése mellett történik.

23. §. A hordóborértékesítő osztály raktára rekeszekre van osztva, melyekbe az egyes termelők borai elhelyeztetnek. A beküldő a rekesz használatáért a díjszabályzatban megállapított fekhért fizeti, aszerint, a mint egész vagy fél rekeszt vesz igénybe. (Egész rekeszbe 80-100 hl. bor helyezhető el) a fekhéren kívül a bor kezeléseért és az eladással összefüggő teendőkért 5% kezelési díjt fizet a beküldő.

26. §. A hordóborértékesítés területe elhelyezésénél fogva „szabad raktár”, melybe a fogyasztási-adóköteles bor a fogyasztási adóilleték lefizetése nélkül is beraktározható s e nélkül fogva a fogyasztási adó lefizetése előtt is képezheti a kereskedelmi forgalom tárgyát.

27. §. A fogyasztási adó csak akkor és az esetben fizetendő, ha a bor a szabadraktárból a székesszévi területre vitetik ki.

29. §. A 15. §-ban foglalt apadáson felül konstataált hiányokért, nemkülönben a bor szabályszerű kezeléseért és az ennek elmulasztásából netán eredő minden kárért a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete szavatol.

Kivonat a díjszabályzathoz.

Fekbér 1 rekeszért egész vagy megkezdett hétre K. 4.75, egyóra K. 21, egy évre K. 245.

Fekbér 1/2 rekeszért egész vagy megkezdett hétre K. 2.50, egy óra K. 11, egy évre K. 125.

Kezelési díj az eladásnál elért bruttó ár után 5%.

Hivatalos árfolyamok

Budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. febr. 10-én.

Magyar aranyáradek	4	118.-
Magyar koronáradek	—	94.90
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	—	90.-
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—	98.25
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	—	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	—	98.50
Italmérési jog megváltási kötvény	—	—
Horváth szlavin földterhermentesítési kötvény	—	203
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	—	162
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	—	100.50
Osztrák járadék papírban	—	100.50
Osztrák járadék papírban	—	120.50
Osztrák járadék aranyban	—	100.50
Osztrák korona járadék	—	154.
Osztrák államsorsjegyek	—	16.25
Osztrák magyar bank részvény	—	752.-
Magyar hitelbankrészvény	—	464.50
Osztrák hitelintézet részvény	—	647.-
Párisi vista	—	1904.
29 frankos arany (Napoleon'dor)	—	19.04
Németbirodalmi márka	—	117.-
Londoni vista	—	95.27
20 márkás arany	—	23.41

Dr. VUCSKIS GYULA.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 132. Bérletszám 123. (páratlan.)

Ma, csütörtökön 1904. február 11-én:

Tavaszi.
Óperette.

HELYARAK: Nagypáholy 14 korona. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsölye 3 kor. Korszak 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkölyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkölyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy színlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. óráig előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap, pénteken február 12-én

Váljunk el.

Vigjáték.

Figyelem!

Nincs ember Nagyváradon, ki ne ismerné az

„Amerikai Áruházat”,

mely valóban találkozási helye a szép rőfös áruk kedvelőinek. Ha vidéki olvasóink között van valaki, ki ezt az üzletet nem ismerné, tekintse meg melynek óriási

rőfös- és rövidáru raktára

bármely fővárosi üzlettel versenyezhet. Itt található a legegyszerűbb cikktől kezdve a legfinomabb áruig minden, ami finomat és szépet az ipar csak produkálhat. Különösen féhaeműekben gyönyörű dolgok, a jó házi vászontól kezdve a legpompásabb kelengyéig. Olvasóink tehát raját érdeklőben cselekszenek, ha ez igazán jövővü üzletben szerzik be szükségleteiket. 617.

Hirdetmény.
A „Nagyvárad Hitelbank Részvénytársaság”

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.) elfogad betéteket könyvecskékre és folyó számlára: 6 hóig elhelyezett összeg után **5%-os kamatot fizet.**

Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat.

Jelzálogra kölcsönöket nyújt.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1903. december hó.
Az igazgatóság.

Hajnal Ferencz

fűszer-, csemege-, bor-, déligyümölcs- és vadaskereskedése
NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,
Széchenyi-szállóval szemben.

Van szerencsém b. tudomásra hozni, hogy a **puszta-fancsikai TEA-VAJ** kizárólagos egycdülí elárúsítását átvettem.

A nagyérdemű közönségnek kényelméhez alkalmazkodva a szükséglethez képest a vajtermék előállítható mennyiségét akként osztottam be, hogy a szállítástól kifolyólag akadály ne származzék, a napontai szükségleteket kielégítőleg bármikor megelőzőleg is a rendelvényekre előjegyzéseket veszek föl.

Folyton frissen lótt vadak kaphatók.

Mindennemű halak, conservek, teák, rumok, teasütemények, bel- és külföldi

gyógy- és asztali borok,

magyar és francia pezsgők és cognacok.
AUBETIN & Cie. francia pezsgő és a világhírű

Előpataki gyógyviz

főraktára Bihar, Békés és Szilágy megyék részére.

Nagy raktár sajtok, turók, prágai sódar és hideg felvágottakból.

Naponta friss teavaj.

Vidéki megrendeléseknél csomagolás és vasúthoz szállítás teljesen díjtalanul eszközöltetik.

Számos megrendelést kérve, maradok kiváló tisztelettel

HAJNAL FERENCZ.

Sz. KOCSIS JÁNOS

férfi-szabó üzlete

NAGYVÁRAD, Szent László-tér, a „Sas” kávéház mellett

Nagy raktár valódi **szövetekből**, melyekből **jutányos** angol, francia és honi **árakért** a legszebb, a legegánsabb angol és francia szabás szerinti **uri ruhákkal** szolgálhatok.

Egyben van szerencsém tudatni a tartalékos tiszt urakkal, hogy a közös hadseregbeli egyenruhákat a legjutányosabb árakért alakítom át honvéd egyenruhának.

Tisztelettel

Sz. Kocsis János, katonai és polgári szabó.

TAVIRATOR.

Az orosz-japán háború.

Sz.-Pétervár, febr. 10. (Saját t. táv.) A hadüzenet kihirdetése nagy, ünnepies szertartások között történt.

A *Téli palota* tróntermében megjelentek a nagyhercegek, főrendek és nagykövetek s a császár szárnysegéde felolvasta a hadüzenő jegyzékét. A szertartás Isten segítségét kérő imával végződött.

Port-Arthur, febr. 10. (Saj. tud. táv.) A japán hajóhad kitartóan ostromolja Port-Arthurt. A kikötő már romhalmaz. A városban nagy az izgatottság. Japán csapatok megkísérelték a partraszállást. Orosz tüzéség megakadályozta.

Port-Arthur, február 10. (Saj. tud. táv.) Két orosz hajó nyílt tengeri ütközetben megsérült és harcképtelenné vált.

London, febr. 10. (Saj. tud. távir.) Az orosz csapatok Kóréába nyomulnak. Lio-Yangba 3 gyalogezred vonult be 3 hegyi üteggel. Mandzsuriában 36 orosz gyalogezred táborozik.

Tengeri ütközet.

Port-Arthur, február 10. (S. t. t.) A *New-York Herald* munkatársa, aki egy amerikai hajóról nézte végig az orosz-japán flotta ütközetét, következőképp írja le a harc lefolyását:

Három japán torpedó bámulatos ügyes mozdulatokkal megközelítette az orosz hajórajt. Az orosz hajók körül csak egy vezetett fényszóró reflektorokkal megvilágítva kilométerekre előttük a tengert. A két hajóraj felvonulása precíz manővernek látszik s minden izgalmas csöndben történik.

Egyszerre három tompa torpedó robbanás hallatszik s látjuk, hogy az orosz hajóraj meg bomlik, két hajó kifut s egyszerre tehetetlenül megáll.

A robbanás nagy távolságra megrázkódtatta a tengert s a mi hajónkon is érezni lehetett a robbanás hatását.

A két sérült orosz hajó közvetlen közelünkben igyekezett az orosz hajóhad fedezete alatt a kikötő felé.

Nemsokára orosz tiszték jöttek hajónk: a *Kolumbia* fedélzetére. Izgatottan tárgyaltak az ütközetről s titkolták hajójuk súlyos sérülését.

Nem sokára három japán hajó vette üldözőbe a megsérült orosz hajókat s merészen megközelítve az orosz hajórajt nyomon kísérték. Reggel 8 órakor eltűnt a három japán hajó.

Semleges hatalmak.

Bécs, febr. 10. (Saj. tud. táv.) *Goluchovszky* külügyminiszter kijelentette, hogy Ausztria-Magyarország az orosz-japán háború bármily alakulása esetén semleges marad, mert e háború kimenetele a monarchia érdekeit nem érinti.

Washington, febr. 5. (Saját t. táv.) Az Egyesült-Államok semlegességét az orosz-japán háborúban ma a parlamentben határozatilag kimondották.

Fizetéképtelen tőzsde bizományosok.

Budapest, febr. 10. (Saj. tud. táv.) A budapesti értéktőzsdén a nagy áringadozások miatt G. bizományos, aki 140,000 korona értékű kötésekkel tett legközelebb fizetéképtelenné lett. B. bizományos 50000 koronás kötéssel szintén bejelentette fizetéképtelenségét, s ezenkívül még egy-egy harmadik bukásáról is beszélnek. Az áringadozás egyre tart, a buza értéke 8-37.

Mozgolódás a Balkánon.

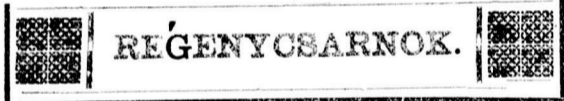
Róma, febr. 10. (Saj. tud. táv.) A *Tribuna* írja, hogy Ausztria-Magyarország siet felhasználni Oroszország lekötöttségét, hogy a Balkánon befészkelhesse magát s felhívja az olasz kormányt, tartsa figyelemmel Ausztria-Magyarország tulkapásait.

Bécs, február 10. (Saj. tudós. táv.) A balkáni forrongás tényleg foglalkoztatja a külügyi kormányt s mivel a temesvári és szebeni hadtestek nincsenek mozgósításra elkészülve, ezredek kicserélését tervezik. Terv szerint a gráci és egy cseh gyalogezredet helyeznek át a temesvári hadtestbe.

Bányarobbanás Amerikában.

New-York, febr. 10. (Saját tud. távir.) Amerikában a *Levillei* szénbányában borzalmas bányarobbanás történt.

A romok alól csak 30 órai munka után kezdhették meg a mentést. 180 javarészből olasz és magyar munkás czafatokba tépve pusztult el a robbanás következtében.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

59.

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Írta: Max Pemberton.

— Igaz, — felelte a doktor és fürkészve nézett rám. — Az egyenes út a tenger alatt vezet, egészen Czerny városának a kapujáig. Szeretném tudni, hogy oda megyünk-e, vagy visszafordulunk... Mindnyájan tudják, mit kockáztatnak, s önök már nem gyerekek. Ha azt mondják, hogy menjünk előre, én leszek legelől; ha azt mondják, forduljunk vissza, akkor is én leszek legelől; s ha végre úgy határoznak, hogy maradjunk itt, ahol vagyunk, én abba is beletnyugszom. A magam részéről nincs mondani valóm: önök határozzanak.

Legelőször is Bligh Péter felelt:

— Mivel ezért a szállásért nem kell fizetni, talán itt is maradhatunk?...

E bőcs beszédre Dolly így replikázott:

— Azt hiszem, jobb lesz, ha előre megyünk... Utóvégre is Czerny Edmond *gentleman*...

— Még pedig olyan *gentleman*, — vágott közbe Seth Barker fogcsikorgatva, — aki lelöveti a szerencsétlen hajós-népet, mely a sziget partjaira vetődik.

— Ugy van, — helyeselte Bligh Péter. — Barkernek igazs van; az ilyen gazembertől jobb távol maradni!

Cray orvos türelmesen végighallgatta őket, — sokkal türelmesebb, mint én, — de aztán így szólt:

— Ha itt maradnak, bizonyosan éhen kell halniok, ha megyünk előre; hát lehet, hogy szerencsések leszünk. Ha a kőd elmúlik,

visszajönnek Czerny emberei a szigetre. Szóval: vagy az éhhalál vagy a találkozás Czerny embereivel. Egyéb utat nem látok, uraim; s ha szabad tanácsot adnom, hát én csak azt tanácsolhatom, hogy — előre!... de ismétlem, bármit határoznak is, én föltétlenül beletnyugszom.

— Itt csak egy józan határozat lehet! — kiáltottam föl hirtelen elszántsággal. — Előre, doktor! És Isten segítsen bennünket! Örültek lennénk, ha a csapdában halnánk meg éhen, mint a patkány, mikor félóránnyira innen világosság és eleség van! Előre bát, mi nem vagyunk gyávák!

— Ugy van, nem vagyunk gyávák — ismételték a többiek is.

Egy akarattal határoztuk el, hogy Czerny Edmondhoz megyünk, s a doktor tudta ezt az utat. A hollandus, akinek könyvét olvasta, megírta, hogy fekete vas-érez törmelék jelzi az utat a tenger alatti városba, s ez a fekete ösvény előttünk kanyargott, amennyire lámpásunk bevilágította a tündéres barlangok sorozatát.

A doktor fölvette a lámpást és előre ment. A felső derengő világosság lassankint elmaradozott és egyre nagyobb sötétség fogott körül bennünket. Néha szök és alacsony folyosókon kellett átbujnunk, de amint ismét tágasabb üregbe értünk, megint csak láttuk a fekete ösvényt, amelyet mintha emberkéz hintett volna, hogy el ne tévedjünk. Leírni azt a csodás, tündéres utat, amelyen jártunk, meg se kísérhetem, mintha gyémántokkal és jaspisokkal kirakott boltozatos termekben jártunk volna, aminek csak mesebeli gigászok építhetnék, a világ minden részéből összehordott drágakövekből.

És e tündér-palotában, ahol ugyszólván ember se járt előttünk, ahol oly csönd és pusztaság volt, mint a sivatagban éjszaka, — egyszerre csak oly szörnyű dolog történt, hogy még ma is kiüt rajtam a halálos félelem verejtéke, ha rá gondolok. Ugy emlékszem rá, mint hogyha tegnap történt volna, — még most is látom, amint a doktor türelmetlenül siet előre a lámpással, utána Bligh Péter bukdácsol és a kis Dollyval beszélget, mialatt én a nagytestű Seth Barkert segítsen föl egy sziklaparkányra... Aztán mind a négyen odaérünk a nagy, kristály tiszta tó szélére, ahol megállunk és tapogatózunk, hogy merre menjünk.

A tó szinte oly tiszta és oly sima volt, mint a tükör. Lehetett vagy háromszáz láb széles és két felül oly magas sziklák öveztek, hogy szinte semerre se lehetett megkerülni. A baloldalon semmi esetre sem, mert ott meredek sziklafal zárta el az utat; a jobb oldalon csak talán és akkor is nagy ügyvel-bajjal, mert óriási szikladarabok voltak egymásra hányva, úgy hogy mindegyiket külön-külön kellett megmászni. Maga a víz oly tiszta és sima volt, hogy szinte fénylett és csillogott alulról, mintha a hegyi kristálymedence visszaverte volna a mi kis lámpánk sugarait.

Tehát, mialatt azon tanakodtunk, hogy átusszuk-e a tavat, vagy úgy kerüljük meg a sziklák tetején, a csöndes, tiszta víz hirtelen hullámszerű, tajtékzóvíz kezdett s egy irtózatosszörnyeteg bukott föl a mélyiből: a *Kraken* az óriás-polyp, úgy hogy láttára örült sikoltozással estünk hanyatt s egymást felkötödvén menekültünk. A polyp iszonyu karjai körülkapogatták a sziklákat, foszforeszkáló szeme rémesen világított a félhomályban, — s hozzá a tajtékzó víz, mely magasán kicsapott a tóból... sokkal bátrabb embereket is megijesztett volna, mint amink mi voltunk.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Borértékesítés.

Lapunk más helyén felhívtuk olvasóink figyelmét a Budapesten nemsokára megnyíló állandó borvásárra, melyre vonatkozólag részletes felvilágosítással szolgál a Magyar Gazdák

Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete (Budapest Központi Vásárcsarnok.) Itt közöljük az üzletszabályzat és díjszabályzat lényeges részeit a következőkben.

4. §. Beküldés előtt minden egyes borfajból, amennyiben azok az 1893. XIII. t.-cz. kifogása alá nem esnek, két 0.5 literes palackban a beküldő fél által lepecsételt minta küldendő be a borértékesítő osztályhoz. Az egyik mintapalack vegyelemzés alá bocsáttatik az illető bor szesz-, sav-, kivonat- és hamu tartalmának, valamint azon körülmény megállapítása végett, hogy nem foglaltatik-e a borban idegen, az egészségre ártalmas adalék, vagy nincs-e benne valamely beteges elváltozás. Vegyelemzés után az eredményhez képest a minta beküldője értesítetik, vajjon küldheti-e a bort a hordóborértékesítő osztályhoz, vagy nem? A másik borminta ellenőrzés céljából, jegyzékbevitel mellett megőriztetik.

5. §. Egy azon fél egyszerre maximálisan csak 1 waggon, vagyis legfeljebb 100 hl. minimum pedig fél waggon, vagyis 40 hl. bort küldhet be értékesítésre, mely mennyiség azonban különböző minőségű borokból, tehát több, hordóból is lehet összeállítva.

18. §. A hordóborértékesítő osztályhoz beküldött, megfelelően kezelt bor a vezetőség által eladásra bocsáttatik legalább 50 liter vagy ezt meghaladó mennyiségben.

19. §. Az eladás a termelő és a borvidék megnevezése mellett történik.

23. §. A hordóborértékesítő osztály raktára rekeszekre van osztva, melyekbe az egyes termelők borai elhelyeztetnek. A beküldő a rekesz használatáért a díjszabályzatban megállapított fekbért fizeti, aszerint, a mint egész vagy fél rekeszt vesz igénybe. (Egész rekeszbe 80-100 hl. bor helyezhető el) a fekbéren kivül a bor kezeléseért és az eladással összefüggő teendőkért 5% kezelési díjat fizet a beküldő.

26. §. A hordóborértékesítés területe elhelyezésénél fogva szabad raktár, melybe a fogyasztási-adóköteles bor a fogyasztási adóilleték lefizetése nélkül is beraktározható s eanélkül fogva a fogyasztási adó lefizetése előtt is képezheti a kereskedelmi forgalom tárgyát.

27. §. A fogyasztási adó csak akkor és az esetben fizetendő, ha a bor a szabadraktárból a székesfőváros területére vitetik ki.

29. §. A 15. §-ban foglalt apadáson felül konstataált hiányokért, nemkülönben a bor szabályszerű kezeléseért és az ennek elmulasztásából netán eredő minden kárért a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete szavatol.

Kivonat a díjszabályzatból.

Fekbér 1 rekeszért egész vagy megkezdett hétre K. 4.75, egyóra K. 21, egy évre K. 245.

Fekbér 1/2 rekeszért egész vagy megkezdett hétre K. 2.50, egy óra K. 11, egy évre K. 125.

Kezelési díj az eladásnál elért bruttó ár után 5%.

Hivatalos árfolyamok

Budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. febr. 10-én.

Magyar aranyjáradék	4	118.—
Magyar koronajáradék	—	94.90
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2 %	—	90.—
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2 %	—	98.25
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	—	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4 %	—	98.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	—	—
Horváth szlavin földtehermentesítési kötvény	—	203
Magyar nyeresémi-sorsjegy-kölcsön	—	162
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	100	50
Osztrák járadék papírban	—	100.50
Osztrák járadék papírban	—	120.50
Osztrák járadék aranyban	—	100.50
Osztrák korona járadék	—	154.
Osztrák államsorsjegyek	—	16.25
Osztrák magyar bank részvény	—	752.—
Magyar hitelbankrészvény	—	464.50
Osztrák hitelintézet részvény	—	647.—
Párisi vista	—	1904.
29 frankos arany (Napoleon'dor)	—	19.04
Németbirodalmi márka	—	117.—
Londoni vista	—	95.27
20 márkás arany	—	23.41

Dr. VUCSKICS GYULA.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 132. Bérietszám 123. (páratlan.)

Ma, csütörtökön 1904 február 11-én:

Tavaszi.

Operette.

HELYVÁRAK: Nagypáholy 14 korona. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsölye 3 kor. Kórszek 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkölyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkölyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatóka színház jobb oldalán, a házzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. óráig előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap, pénteken február 12-én

Váljunk el.

Vigjáték.

Figyelem!

Nincs ember Nagyváradon, ki ne ismerne az

„Amerikai Áruházat”,

mely valóban találkozási helye a szép rőfös árú kedvelőinek. Ha vidéki olvasóink között van valaki, ki ezt az üzletet nem ismerő, tekintse meg melynek óriási

rőfös- és rövidáru raktára

bármely fővárosi tettel versenyezhet. Itt található a legegyszerűbb cikktől kezdve a legfinomabb árúig minden, ami finomat és szépet az ipar csak produkálhat. Különösen fehérneműekben gyönyörű dolgok, a jó házi vászontól kezdve a legpompásabb kelengyéig. Olvasóink tehát raját érdekükben cselekszenek, ha ez igazán jónévű üzletbe szerzik be szükségleteiket. 617.

Hirdetmény.

A „Nagyvárad Hitelbank Részvénytársaság”

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.) elfogad betéteket könyvecskére és folyó számlára: 6 hóig elhelyezett összeg után **5%-os kamatot fizet.**

Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat.

Jelzálogra kölcsönöket nyújt.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1903. december hó.

Az igazgatóság.

Hajnal Ferencz

fűszer-, csemege-, bor-, déligyümölcs- és vadaskereskedése

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,
Széchenyi-szállodával szemben.

Van szerencsém b. tudomásra hozni, hogy a

puszta-fancsikai TEA-VAJ

kizárólagos egyedüli elárúsítását átvettem.

A nagyérdemű közönségnek kényelméhez alkalmazkodva a szükségletekhez képest a vajtermék előállítható mennyiségét akként osztottam be, hogy a szállításhoz kifolyólag akadály ne származzék, a napontai szükségleteket kielégítőleg bármikor megelőzőleg is a rendelvényekre előjegyzéseket veszek föl.

Folyton frissen lótt vadak kaphatók.

Mindennemű halak, conservék, teák, rumok, teasütemények, bel- és külföldi

gyógy- és asztali borok,

magyar és francia pezsgők és cognacok.
AUBETIN & Cie. francia pezsgő és a világhíri

Előpataki gyógyviz

főraktára Bihar, Békés és Szilágymegyei részére.

Nagy raktár sajtok, túrók, prágai sódar és hideg felvágottakból.

Naponta friss teavaj.

Vidéki megrendeléseknél csomagolás és vasúthoz szállítás teljesen díjtalanul eszközöltetik.

Számos megrendelést kérve, maradok kiváló tisztelettel

HAJNAL FERENCZ.

Sz. KOCSIS JÁNOS

férfi-szabó üzlete

NAGYVÁRAD, Szent László-tér, a „Sas” kávéház mellett

Nagy raktár valódi **szövetekből**, amelyekből **jutányos** angol, francia és honi **árakért** a legszebb, a legelegánsabb angol és francia szabás szerinti **uri ruhákkal** szolgálatot. Egyben van szerencsém tudatni a tartalékos tiszt urakkal, hogy a közös hadseregbeli egyenruhákat a legjutányosabb árakért alakítom át honvéd egyenruhának.

Tisztelettel

Sz. Kocsis János, katonai és polgári szabó.

CZILLÉR IMRE divatáruháza

Nagyvárad, Olaszi Fő-utca.

Menyasszonyi kelengye.

Szepességi, Rumburgi és Creás vászon.

SCHROLL-féle Chiffon

Szepességi és Regenhardt-féle asztalneműek

gyári áron szerezhethők be február hó végéig áremelkedés nélkül.

Kész női és férfi fehérneműekből a legnagyobb választék.

Olaszi, Fő-utca **Czillér Imre** divatáruháza.

Telefonszám: 232.

Telefonszám: 232.

Menyasszonyi kelengyék 200—2000 koronáig.

Bébi kelengyék 50—100 koronáig.

Még egy pár napig tart

az eladás a volt Andriska-féle üzletben (volt Kunz József és Tsa helyiségben), most már minden árban eladjuk a raktárt.

1 méter csipke — — — — — 2 fillértől feljebb.

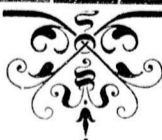
1 » aljzsinór — — — — — 1 » »

1 matring selyem — — — — — 2 » »

és a többi cikkek hasonló árban.

Tisztelettel

Kovács L. és Társa

ELŐFIZETÉS:

Helyben:

Papáért jókora készletet tartatás. Munkáért a házi belépések adóztatása felhívás keretében. A kétszázötven egy másozár, mely oly sokat jelent.

Videken:

Papáért jókora házi költségei vannak. Munkáért a házi belépések adóztatása felhívás keretében. A kétszázötven egy másozár, mely oly sokat jelent. Bátor!

SOHSE HALUNK MEG!

A LEGJOBB LAP, MERT CSAK EGY SZÁMA VAN ESZTENDŐBEN.

Megjelenik effélek, mint a kísértet.

Szerkesztőség:

Egy pohár sör mellett.

Kiadóhivatalt:

Éppen a szomszédban egy pohár bor mellett.

Szerkesztőnk: megszökött a felháborító olcsóság elől.

Programunk: a hitel!

Lapozóerőnk: a mamák!

Az élet problémái.

Annyi mindenféle teremtetése van az Úr Istennek, hogy számon se lehet tartani valamennyit, nem hogy részletes leírást adni róluk, éppen azért, csak azokat szólítom fel egy turra, akik vagy velünk foglalkoznak, vagy akikkel mi foglalkozunk.

I. Typus, az élethetetlen.

Mindenünnen elkécsik. Miért sietett hát e században élni? A bálban legelsőnek ott van, legutóljára távozik, még sem tudott azzal táncolni, akinek a kedvéért elment. Ha biztatólag mosolyognak rá, azt hiszi, hogy kinevetik valami félszességért és elriad, ha komolyan tekintenek rá, meg van győződve, hogy hibázott tudtán kívül. Így akkor se közeledik, ha szívesen fogadnák. Végre is vőfély lesz ott, ahol vőlegény lehetett volna. Nem sok példányban él, de azért néha több mint elég. Jó férj lett volna belőle.

II. Az életmes.

Mindig a kellő időben érkezik s véletlenül, mindig neki jut a legkedvesebb szomszédság. Ott van mindenütt,

forgolódik mindenki körül, számít rá mindenki, s végre olyat vesz el, akire senki sem számított. Rendesen egy jó párti oldalon vonul a meg nem érdemelt nyugalomba. Elég számos példányban él és ugyancsak tudja, hogy kell élni. Férjnek megjárja.

III. A jó párti.

Olyan mint a gyerek-baba. Nem kell kutatni, hogy milyen belül. Kívül elegáns, belül szalma. Korán kényeztetik, de soha se nevelik, azonban kisebb nevelétséget is eltűrnek tőle. Semmi körülmények közt sem unalmas, se nem udvariatlan, legfeljebb excentrikus, de ez oly jól áll neki. Kevés példányban él és utólag rendesen kiűl, hogy még e kevés sem az volt. Csak pártinak való, nem férjnek.

IV. A hamcába holt.

Mikor házasuló sorba jut, rendszeren hamar rátalál a szíve választottjára. Látni s szeretni egy dolog. Megkérni azonban nem meri, mert olyan szerencsét, hogy viszont szeressék, el sem tud képzelni. Versekét ír hozzá, de az íróasztal fiókjában gyűjti rakásra. Emésztli a féltékenység, ha más beszél ideáljára,

val, de ő soha sem keresi a találkozást. Ha tűzből vagy vízből kellene kiementeni, szívesen rohanna utána s boldogan halna meg lábainál, de mivel a tüzet hamar eloltják a tűzoltók, a vizet kordában tartják a szabályozó mérnökök, hát igazán nincs módja, hogy szerelmesének tudtul adja érzelmeit.

Igen jó nagybácsi válik belőle s később szép pipa gyűjteményt és értékes takarékönyvet hagy oldalági rokonaira. Micsoda papucsbelés veszett el benne!?!

V. A fiatal ur.

Csinos is, csintalan is. És ez a két ellentétes szó, egy kedves személyléc olvad benne. Jól tánczol, kellemes társalgó, jó czimbora. Nehezen ébred a szíve, de állandó benne az érzés. Ha szeret, lélekből szeret s ez nem hal meg benne soha, mert a lélek örökké él. Férjnek való s meg is házasodik mind.

Hölgyeim! Itt az élet és élethetlenség néhány problémája. Érdemes velük foglalkozni. Nézzenek körül, csupa fiatal ur van a teremben. Talán most kiáltja egyik, hogy soha se halunk meg.

T Á R C Z A.

Karnevál is vőlegény.

Írták: Dr. Kráger Adorján.

Utolsó tánc! Húzd rá, te füstös!
Ma kimulatjuk meg magunk.
Tudunk mulatni, Karneválom,
Ha vőlegények is vagyunk!
Még egyszer bort hát a pohárba!
Az örömlátó nem áll —
Még kapukules-szezonban élünk
Kedves hercegem, Karnevál!

Sok cig órát átélünk együtt.
A sötét parkett, táncz, zene,
Mosolygó, szép, ifjú leányok.
Ez volt mindkettőnk eleme.
Attak a köszívűt, blazirtól;
Ma mindenütt már így megyen.

És voltunk ifjú agylegények.
Én is, te is, jó hercegem.

A korsó — kútra jár. A tüzzel
Mindenki játszik, míg lehet. —
Jó hercegem, egyszer csak benned
Szerelemi láz ébredett.
És ótalak, mint há barátod, —
Am erősebb a szerelem.
S így hát — barátságból követtem
Példálat én is, hercegem. —

Győzelmeidnek harszerterére
Vess egy végső tekintetet,
Mint a Péteri bús királya,
Kit országga számkivetett.
Szerényen egy sarokba állasz:
És hallgatsz illedelmesen —
Igy báloznak a vőlegények.
Én is, te is, jó hercegem!

Az évek szállnak. Visszatérünk
Még e terembe egykoron.
Előkelő, hanyag tartással
S előkelően kopaszon.
Köszönnek itt is, ott is — ám mosoly már
Számunkra többé nem terem...
S leszünk bús notabilitások
Én is, te is, jó hercegem.

Nem félsz? Nem búsulsz? Nézd e névsort.
Mégannyi bájos, szép leány.
Lejárt váltó vagy — ennyi között
Egy sem néz már rád ezután.
S lám, még se búsulsz! Te se, én se!
A lelkek messze, messze száll
Ott calakít karunkba zárunk,
Mindent felejtünk, — mennybe járunk,
Kedves hercegem, Karnevál!

*

Igy tehát egyben a *jurisdictio képezte a közigazgatást is.*

Hogy emez állítás mennyire nyerhet bebizonyosítást, ide iktatjuk Szent István s még néhány királyunk törvényeinek némely rendelkezéseit, melyekből meggyőződhetünk arról, hogy *sok oly dolgok*, melyek ma a közigazgatás keretébe vannak felvéve, a jelzett időben mind a jogszolgáltatás hatáskörébe tartozván, tehát a *közigazgatási teendőket is az végezte.*

Maguk a hivatott törvényezők különben szó szerint így hangzanak.*

* Ezek közé érdekességüknek fogva felvettem néhány oly szakaszt is, melyek még ma is a büntető jogszolgáltatás keretébe tartoznak.

Innepeket meg paranchyolyiak tyztelnéwnk, ha walaky vasarnap ewkrewn dolgozyk, el wezyk tewle, ees az polgarożnak megh aggyak enny, ha lowon, wagh egyeb szerszamonys, meeg rwhayatis el wezyk el aggyak, hanem ha az wra megh waltya, ees azonkeppen az polgarożnak megh aggyak enny.

L. Z. Istvan Decr. 8.

Tulaydon iozagrol.

Iozagoth tulaydonth myrden ember az ew akarattya szerynth el hagyhat.

L. Z. Istvan 2. Decr. 35. r.

* Lásd Nagyvárad vár. levélt. Weress Balás Magyar Decretum- Debreczen 1565.

** Máglyán elégetés.

bani felneveltetése, úgy állami mint nemzeti életünkben is a legnagyobb fordulópontra ért.

Nem csupán vallási szempontból mondjuk ezt, hanem azért is, mert ezen óriási kihatású lépésünkkel, talán mondhatnók, mintegy teljes kultivalatlanságunkból kivetkőzve, egy oly úsvényre léptünk, mely bennünket a civilizált nemzetekhez nemcsak hogy közelebb vezetett, de részünkre az állami consolidálás és a nyugati kultúra üdvös jóléteményeit biztosítva, a boldogulás és jólét mezejére is juttatott.

A nyugati kultúra legelső üdvös hatásait, Szent István királyunk ama bölcs intézkedésében látjuk legelőször is megnyilvánulni, hogy államunk és belső állami életünk megszilárdítása céljából bizonyos *jogszabványokat, vagyis törvényeket* alkotott, melyekkel az áll-

február 12.

Minden nap a hírlap és a napok kivételével

1. Apáczai-utca 2.

2. Kátrák visszatérése

3. és hirdetés a

talán intésendők

zárnak meg-
nyúló meg-
ünk sem leg-
fogja adni,
sebb jelentő-
iacza, mint

eddig folyton
állatbehoza-
latállományt.

ságon, vagy

zik. De hát

• jó, csak

szont érde-

edelmi szer-

latkivitelün-

ogy mi más

ünk, míg a

ütve. Mert

ást köves-

eti államok-

lasztás nye-

l.

japáni vizek

s Bécsből, a

szűl, a ke-

czélogzatá-

osztrák és

mozgósítá-

orosz-japán

sz, a mely

tejét borítja

kelet-ázsiai

kyket meg

szewleyeknek

az waroso-

ahoz ha-

Decr. 32.

embernek

6. rezében.

Többes számban mondta, de csak egyesben kiáltott. Értse meg az, akinek szólt, egyik sem bánja meg

Országgyűlés.

Megszünt az obstrukció!

Meguan a magyar vezényszó!

Budapest, mai dátum.

A képviselőház ülése.

Elnök: *Perczel Dezső.*

Apponyi Albert gróf bejelenti, hogy a nagyváradai Katholikus Bál (szünni nem akaró éljenzés) a magyar vezényszó kérdését megoldották (tomboló tetszés). Megoldották akként, hogy magyar hazánk (tetszetős tombolás) jogai sértetlenül fennmaradnak. (Felkiáltások: éljen a Kath. Bál! Elnök cseppet).

Ugron Gábor: A Katholikus Bált szabad éljenezni!

Elnök: Igaz. Ezennel rendreutasítom magamat.

Tisza István gróf: Helyes.

Apponyi Albert gróf: A megoldás következő: (Halljuk!) A Katholikus Bál...

Tisza István gróf: Eljen! (Viharos éljenzés).

Apponyi Albert gróf: ... minden évben megtartatik s mindeniknek a vége — egy-két-három házasság. Már pedig mi a házasság? Paktum az apóssal, fuzió a feleséggel, de meghódolás kegyelemre az anyós előtt.

Kossuth Ferencz: Éljenek az anyósok! (Tomboló tetszés).

Apponyi Albert gróf: Azontúl az anyós kommandíroz. Vezényeljük hát ki a hadsereget a nagyváradai Kath. Bálra. (Taps, könnyekig menő lelkes éljenzés). Ott mindig főként alá visznek a tisztek vagy 100 leányt, de ők maguk is 100 pár magyar papucs alá kerülnek. Uraim! mire képes 100 pár magyar papucs?!

Molnár János apát: Mindenre!

Apponyi Albert gróf: Helyesen jegyzé meg t. képviselőtársam: mindenre, magyarrá vezényli az még Luegert is. Ha tehát méltóztatik indítványomat elfogadni...

Barabás Béla: Elfogadjuk!

Lengyel Zoltán: És leszerelünk. (Harsány felkiáltások: Elfogadjuk!)

Elnök: Az ülést bezárom azzal, hogy e napot méltóképpen csak egy módon ünnepelehetjük: jerrünk Nagyváradra, a Katholikus Bálra!

Tisza István gróf: Én fogom az első tánczot eljárni *Barabás* Bélával.

(Az egész Ház fölkerelkedik s jönnek Nagyváradra. Még most is jönnek, ha meg nem haltak. Távolból a *Nach Grosswardein* akkordjai, de *Vicsi* József haragosan leintí.)

A legújabb gyógymód.

Egy oly régi, nem is használatlan szer csodás hatását fedezték fel most legújában a doktorok. És érdekes, hogy nem a gyógyítással, hanem a pernyeréssel foglalkozó doktorok.

Általánosan tapasztaltatott, hogy különösen fiatal emberek kedélyhangulata néha szokatlanul megváltozik. Egyszer egykedvű, mint a *Ródey*-kert kápolnájában levő bagoly, más-szor kötekedő, mint a *B. Ruzsinszky* Ilona

Caesar kutyája, néha elgondolkozó, mint a *Jelinek* bácsi kirakatában levő cyclamen, sőt hirtelen változó is, mint az új villamos iránti pák fénye. És most évszázadok talánya meg lett fejte. Tudós férfiak kísértették, hogy az illető fiatal emberek viszér-szelep-irram-dugágulásban szenvednek, mely baj a szívből ered. Gyógyítási módja pedig nagyon egyszerű.

Egy láncz. Nem is elektromágneses, nem is aczél, nem is Volta, hanem a *Hymen* és társa által gyártott rózsaláncz. De mielőtt a lánczot a szenvedő fiatal emberen alkalmazni lehetne, hosszas kurának kell magát alávetnie.

A bálrendező bizottság elnöke (nevet nem árulom el) szintén e bajban szenvedett, de már a teljes gyógyulás útján van, mert a megismertett belső rész felett ott hordja a *Hymen*-féle rózsalánczokat.

És jó szíve, mely közismert, könyörölni akart a szenvedő fiatal emberek nagy tömegén. Elhatározta, hogy egy előkészítő gyógytanfolyamot rendez, melyet most este tart meg a *Ker. Csarnok* nagytermében. (Tévedés! *Szer*).

Gyógymódja pedig bámulatos. A vérkeringést lágy, édes, andalító és áombá rúgató zenével olyképen hozza gyors működésbe, hogy a lábak szinte akaratlanul is tánczolnak. Ez az első tünet. Mert a fiatalok akkor visszalélen szép, derítően bájos és szerelmes akkordokban zengenek, mint a poeták, ahoz a bájos hölgyecskéhez, a ki mint egy akaratlan gyógyító szérám, oldalához simulva, lejtí végig a parkettát.

Ekkor a viszér szelepe hirtelen leesendesedik és a már gyógyuló beteg édes képeket lát. Rendesen egy vidámitó, boldogító szépséget. De ő maga is vidám és boldog.

De nem sokára előjön a szív tángulása és a krízisen levő beteg izzadó homlokát törölve azt látja, a mit még sohse. Maga előtt lát egy bronzha csillanó haját, melyből néhány akaratos fűt árnyékolja be a fehér homlokot, lát egy kipirult arcot és lát esütítő voltában is szűzies mosolyokat.

A vérkeringés ezután kezd ugyan normális lenni, de a beteg ezt a képet állandóan látja, sőt feltűnően keresi. Ez a legbiztosabb jele a gyógyulásnak. A sok kerp keresés közt végre rájön arra, hogy nem is kell azt a képet mindig keresni, mert magánál is megtarthatja. Mikor pedig az öntudat így világosan szólal meg, elérkezett az idő, hogy a gyógymód lefejeztes-

Farsang.

Katholikus Bál.

A nagyváradai Katholikus Kör tegnap este tartotta meg fényes sikerű táncmulatságát a Kereskedelmi Csarnok termeiben. A jelen voltak soráiban képviselve láttuk Nagyvárad előkelőségeinek számos tagját, a polgári, egyházi és katonai kiválóságokat. A hölgyek díszes gardájában Nagyvárad legszebb hölgyei foglaltak, majdnem kivétel nélkül helyet. A tánczot *Krüger* Aladár dr. elnök nyitotta meg *Imrik* Mártával. Éjfélkor alkalmi lap jelent meg *Sohse* halunk meg! ezimmel.

A mulatságon jelen voltak névsora a következő:

Leányok: *Bodó* Ilonka, *Bodnár* Irén, *Cseresnyés* Lujza, *Czajlik* Rózi, *Dús* Piroska, *Herkner* Elvira, *Hödl* Romána, *Imrik* Márta, *Iványi* Ilonka, *Laschny* Irén, *Margitai* Genka (Csáktornya), *Mihályházy* Margit, *Pekánovits* Margit, *Bozslay* Margit, *Székely* Irma és *Aranika*, *Szondy* Erzsébet, *Sebestyén* Edith, *Szemes* Ilonka, *Voinovich* Erzsike, *Vueskies* Julia.

Asszonyok: *Bodnár* Gyuláné, *Cseresnyés* Alberné, *Dús* Lászlóné, *Hödl* Románné, *Herkner* Péterné, *Hummel* alezredesné, *Huzella* Gyuláné, *Dr. Imrik* Péterné, *Iványi* Józsefné, *Kovács* Kálmáné, *Margitai* Józsefné (Csáktornya), *Mihályházy* Kálmáné, *Pekánovits* Imréné, *Sebestyén* Ilona, *Szondy* Vilmosné, *Voinovich* hadbiztosné, *Zsunk* Pálné.

Notabilitások. *Steinsberg* Moriz altábornagy, *Palotay* László preláus, báró *Karg* János ezredes, *Mangria* Vazul püspöki helynök, *Pétsér* Antal kanonok, *Hummel* alezredes, *Sokoll* őrnagy, *Meszlény* Mihály tanácselnök, dr. *Imrik* Péter táblabíró, *Szemes* Imre, *Rees* L. Emil, *Peiser* Károly, *Huzella* Gyula, *Székely* Sándor, *Kozáry* Gyula, *Makucz* Ernő, *Pekánovits* Imre, *Besszer* Hugó, *Óváry* Sándor, *Dús* László, *Makucz* Ernő, dr. *Vueskies* Gyula, *Papp* Imre, dr. *Nemethy* Gyula, *Kaczyinszky* Andor, *Darabanth* György, *Maklay* József, *Szondi* Vilmos, dr. *Topalovich* György, *Voinovich* hadbiztos.

A talp alá valót *Bura* Kari kütinő zenekara húzta.

Tisztelettel

Kovács L. és Társa

sék. A fiatalra felteszik a Hymen-fele láncokat és ő mint teljesen egészséges, nyugodt, természetes kedélyű férfiú éli végig életét.
Ma este az első lépés a gyógyimódból be lesz mutatva, sok szenvedő fiatal ember nagy öröme.

Ujdonóságok.

* **Karnevál hercege nagybeteg.** Őszinte részvétellel értesülünk, hogy Karnevál hercege, Farsang fejedelme nagy betegen fekszik. Betegágyát a legkiválóbb orvostanárok állják körül, de megmentése véleményük szerint lehetetlen, a nagy bőjt előreláthatólag megöli. Legfőképp még ha egy héttig el tudják odáznai az orvosok a katasztrófát. A herceg azonban nehéz perczeiben is rendkívül melegen érdeklődik a *katholikus bál* iránt s annak lefolyásáról minden félórán értesítik. Mint legbeavatottabb forrásból értesülünk, Ő Fensége az információk alapján igen el van ragadtatva a *katholikus bál* fényes sikere fölött, s magas rendjellel készül kitüntetni a rendezőség tagjait. Némelek jeggyűrűt ajánlottak rendjellel, de ez ellen a rendezőség házas tagjai a többiek jól felfogott érdekében zajosan tiltakoztak. Így a kitüntetések csak jövő számunkban közölhetjük.

* **A város pöröl.** A ki nincs benne a *katholikus bál* rendezőbizottságában, annak halvány fogalma sincs arról, hogy mennyi hajjal, kellemetlenséggel jár egy ilyen, előkelő bál előkészítése s még ha le is zajlott, utólag is mennyi dolga van a rendezőségnek. Így van ez most is. Még javában mulatunk, s már is hírül vettük, hogy Nagyvárad város nemess tanácsa pört akaszt a bálbizottság nyakába. A főmérnök urat az este nyauis a Nagypiaczter felé hozta az utja, s amint jött a Kossuth-utczán a Kereskedelmi Csarnok felé, állítólag megdöbbenéssel tapasztalta, hogy az uttest kövezete erősen meg van rongálva. A főmérnök ezt mindjárt annak tulajdonította, hogy a *katholikus bál* óriási számu vendégeit szállító kocsik közlekedése okozta a rongálást, és azonnal felkereste a polgármestert, kívül viszont kettesben a főügyészt s rögtön megszerkesztették a vádlevelet a *katholikus bál* rendezőség ellen. A rendezőséget az elnök fogja képviselni s remélhetőleg ezt a pert is fényesen el fogja veszíteni, miután mint véglegény a szerelem-perben ügyis vereséget szenvedett, sőt fogságot is fog szenvedni, életfogytig.

* **Nem ébred fel, hiszen nem ért magyarul.** A múlt heti tisztá estély után történt, hogy a József bakák egyik snájdig hadnagya

reggel vetődött haza a bál után. A jó fiu gondos háziasszonya csöndet parancsolt, hadd pihenessen a hadnagy ur.

Mindenki respektálta a szigorú parancsot, csak Zsuzska, a pörge nyelvű szobalány kezdett egy-egy szögedi nótába.

Ott csicsergett a szomszédos konyhában, míg ki szolt az öreg nagysága:

— Ugyan nem tudsz már csöndbe lenni.

— Ugyan hisz ugy sem ébred fel az urfi, hiszen nem ért magyarul az istenadta.

* **Panasz a közönség köréből.** Tegnap késő este, ajánlott expresssben kaptuk a következő női kézzel irt sorokat, melyeket, minthogy írójuk teljesen inkognitóban van, a következőkben le is közlünk:

Tisztelt Bálelnök Ur!

Csak negyvennyolcz évvel ezelőtt érintettem meg lábammal a padlót, tehát éppen ma este lettem volna először abban a kellemes helyzetben, hogy valaki nekem azt mondja: *szeret*. De mert személyesen, nem merte megvallani érzelmeit az 58 éves naiv ifjú, (Ne nevesse te szedő gyerek, mert kapsz egy poffót!) helyette kis virággal akart küldeni vallomásként. Igenám, de... de (fogjanak meg, mert elájulok — közbeküldés) sehoh sem kapott egy szálát sem. Jelineknél, Farkasnál s mindenütt elutasították azzal, hogy mindet egy szálig a *katholikus bála* foglalták le. Ezennel kérem sziveskedjék más-kor kevesebb buzgóságot kifejteni a bálrendezésben, vagy pedig nekem vélegényt szerezni.

Tisztelője

egy negyvennyolczas honleány.

Önagságának e helyt fejezzük ki őszinte részvétünket.

* **Elloptak a Katholikus Bálon egy nő szívet.** Dr. *Vueskics* Gyula plébániái rendőrkapitány barátságosan felkéri a tolvajt, sziveskedjék 3 heti kihirdetés végett személyesen jelentkezni.

Irodalom.

LÁNGOK.

I.

Tied a ma, a perc, az élet,
A csókparló szerelem,
S a te lángontó csókjaidból
Lelkembe dalra dal terem.

S a míg tied a csók, a mámor,
Enyém a dal s a bál-a hit,
Hogy itt megörzöm dalamban
A te lángontó csókjaid.

Hogy élni fognak mindörökkön
E láz sugallta énekek,
Megörzik arczod róza pirját,
Hajad színét s a termeted.

S te élsz, ragyogsz testetlenül is,
Mint egy rejtelmes szent titok
S a lelkem szent ölekezésben,
Te véled mindig élni fog.

II.

A míg karod remegve átfon,
Reám tapad tekinteted...
Olyan forró láng gyúl ki benne,
Akár az Etna torka lenne,
Úgy ontja, szórja szerelmedet...

Szemem lezárom. Hisz megvakítna
Tüzes szemed, úgy rám tapad
Megreszket ajkad!... Meg ne szólalj!
Mit is, mondhatnál most te szóval?
Gyöngé maradna minden szavad.

Csak így — fonódj rám két karoddal
S míg elkábit lehelleted,
Mire a szót meg nem találod,
Mindent elmond a némaságod...
Szemed bevallja szerelmedet.

Dutka Akos.

Művészet.

Tündérújjak remeke.

Általános feltűnést keltett a *katholikus bál*on, milyen csinos a — rendezőség. Van agilis, van ügyes, van jó tánczos rendezőség talán máshol is, de *csinos* rendezőség csak a *Katholikus Bál*on látható. Évedne azonban, a ki ezt a rendezőség csinos bajuszainak stb. tulajdonitana. Az igazi ok: néhány bájos tündér, a kik a rendezői jelvényeket kihimezték. Ilyen jelvény alatt harcolva, melyik rendezőség nem volna csinos? Hisz a hölgyek saját maguk adták rájuk a pánczelt, a mely alatt ellenük harcolnak! Ilyen pánczel alatt nem győzni — nem lehet! A gyönyörűen himzett jelvények a következő bájos kis tündérek ujjacskaikat dicsérik: Hannig Miczike, Szőnyi Margit, Czvip Jolánka, Budaházy Mariska, Köhalmly Ilona, Venter Valéria, Olasz Piroška, Szimon Mariska, Filipp Anna.

Színház.

Heti műsor: A Kath. Bál ünnepére a héten a színház a következő darabokat adja elő: *Hétfő:* A nők barátja. *Kedd:* Nődvárlás. *Szerda:* Csók. *Csütörtök:* ismét: Csók. *Péntek:* Házassodjunk! *Sombat:* ismét: Házassodjunk! *Vasárnap:* Két szék közt a pad alatt.

Február 12.

Minden nap a hétbe és a napok kivételével

Még és kiadéhvatal: I. Apáczka-utca 8.

g kószitatek visszaadása ideére nem vállalkomk.

ok és hirdetésok o talhan intézendék.

szem érn s álló.

zágna meg-rányuló meg-rünk sem le-g fogja adni, sebb jelentő-iacza, mint

edig folyton állatbehoza-latállományt. ságon, vagy zik. De hát jó, csak szont érde-vedelmi szer-llatkivitelün-gy mi más tünk, míg a útve. Mert rást köves-eti államok-lasztás nye-

I. japáni vizek s Bécsből, a sztül, a ke- czelőzgatá-osztrák és mozgósítá-

orosz-japán sz, a mely tejét borítja

kelet-ázsiai

kyket meg szewleyeknek az waroso- ahoz ha-

Decr. 32.

embernek

6. rezeben.

bani felneveltetése, ugy állami mint nemzeti életünkben is a legnagyobb fordulópont volt.

Nem csupán vallási szempontból mondjuk ezt, hanem azért is, mert ezen óriási kihatásu lépésünkkel, talán mondhatnók, mintegy teljes kultiváltságunkból kivetkőzve, egy oly ösvényre léptünk, mely bennünket a civilizált, nemzetekhez nemcsak hogy közelebb vezetett, de részünkre az állami consolálás és a nyugati kultura üdvös jótéteményeit biztosítva, a boldogulás és jólét mezejére is juttatott.

A nyugati kultura legelső üdvös hatását, Szent István királyunk ama bölcs intézkedésében látjuk legelő-ször is megnyilvánolni, hogy államunk és belső állami életünk megszilárdítása céljából bizonyos *jogszabványokat, vagyis törvényeket* alkotott, melyekkel az ál-

Igy tehát egyben a *jurisdictio képezte a közigazgatást is.*

Hogy emez állítás mennyire nyerhet beigazolást, ide iktatjuk Szent István s még néhány királyunk törvényeinek némely rendelkezéseit, melyekből meggyőződhetünk arról, hogy *sok oly dolgok*, melyek ma a közigazgatás keretébe vannak felvéve, a jelzett időkbén mind a jogszolgáltatás hatáskörébe tartozván, tehát a *közigazgatási teendőket is az végezte.*

Maguk a hivatott törvényezikkek különben szó szerint így hangzanak.*

* Ezek közé érdekességüknél fogva felvettem néhány oly szakaszt is, melyek még ma is a büntető jogszolgáltatás keretébe tartoznak.

Innepeket meg paranchyollyak tyztelnewnk, ha walaky vasarnap ewkrewn dolgozyk, el wezyk tewle, ees az polgarożnak megh aggyak enny, ha lowon, wagh egyeb szerszamony, meeg rwhayatis el wezyk el aggyak, hanem ha az wra megh waltya, ees azonkeppen az polgarożnak megh aggyak enny.

L. Z. Istvan Decr. 8.

Tulaydon iozagrol.

Iozagoth tulaydonth mynden ember az ew akarattya szerynth el hagynat.

L. Z. Istvan 2. Decr. 35. r.

* Lásd Nagyvárad vár. levélt. Weress Balás Magyar Decretum Debreczen 1565.

** Máglyán elégetés.

Törvényszék.

Táncrend-lopás

Bekisérték ifj. Kugler Albertet a Katholikus Bál választott bíróságához.

Giraud Árpád rendőrkapitány kísérte be s jelentette az elnöknek, hogy a tettest — táncrend-csenésen érte rajta. Az elnök, dr. Krüger Aladár összecsapta a kezét:

— Hallatlan! Ilyen remek táncrend és ebből lopni!

A bírák, Medvigy és Frankó szörnyűködtek:

— Ez volt a legszebb táncrend az egész télen! Az a gyönyörű paizs, a kirakott kard...

Mészáros Aladár koronaügyész azonnal megtette indítványát:

— Vádlott a Btk. 152. §. a) pontja alapján házasságra ítéltesse!

Dr. Krüger Aladár elnök szigorúan rászólt a bűnösre:

— Vádlott, mi a védelme? Remélem, semmi. — Istennél a kegyelem!

Ifj. Kugler Albert udvarias mosollyal felelt:

— Semmi, nagyságos elnök ur, csak azt kérem, ítélethezárás előtt sziveskedjék az elnök ur is, a bíró urak is, de az ügyész ur is a frakkjuk zsebét kifordítani.

Az elnök elpirult, a bírák is, az ügyész ezigarettevel kinálta a vádlottat — s a törvényszék ifj. Kugler Albertet a vád és következményei alól egyhangulag felmentette.

Táviratok.

Háboru

Messze Keleten megkezdődött a tánc. A fehér és sárga faj ütközött össze és járja a végkimerülésig, a pusztulásig. A háboru oka, egy ország.

Jó, hogy a két nagyhatalom nem látja a Kath. bál leányvilágát, mert nem sokára hadihajók lepnék el a Köröst, hiszen ott értékesebb zsákmányra volna kilátás, — egész kis menyországra.

* * *

Moszkva (s. k. t. t.) A csár mindent megpróbált a béke kedvéért. Még egy Kath. Köri táncrendet is kerített a mikádónak, mit férfi egyáltalán nem szokott kapni. Itteni diplomaták azt hiszik, hogy ez lesz a béke kulcsa.

Tokió (s. k. t. t.) A táncrend elvezett, meghívót a mikádó nem kapott. Ezt a csári diplomáciának tudja be. Így két meghívás nélkül kezd a táncot, saját tervezésű táncrend szerint.

Vei-hei-vei (s. k. t. t.) Három hadi hajó megsérült, mert a parancsnokok nem a harezí tudósításokat lesték, hanem a bál újság »jelen voltak» rovatát.

Port-Arthur (s. k. t. t.) A hadi hajókat befoltozták, de a tisztok szíven flastrozhatlan sebet ütött a jelen voltak névsora. Folyton azt sóhajtják: »miért vagyunk itt jelen, miért nem vagyunk ott jelen.»

Jokahama (s. k. t. t.) Japán semmi nagyhatalom közbelépését nem tűri. Az orosz diplomácia a Kath. Köri bálkirálynőjétől várja a békés megoldást. Jöjjön — lásson — s győzzön. Előtte muzsikává lesz az ágyuszó és bokré-távát a fegyver. Legyőzteni általa — több minden diadalnál.

Nagyvárad (báli tudósító.) A rendezőbizottság megtagadta az orosz diplomácia kérését. Bálkirálynőt külön nem ismer, de egyik táncosnőt sem adná nem két ország, de egy világért sem, hiszen mindenik egész világa — valakinek.

Az égből. (Ismeretlen tudósító.) Bella gerant alii, tu felix fiatal ember — nube.

Köszönet.

Az osztályorsjáték huzása ma már senkit sem érdekel. Mindenki csak arra volt kíváncsi, ki nyerhette el a Kath. Bál báli lapjára kitűzött fonyereményt, az 1 korona pályadíjat? A szerencsés nyerő, kinek ötletességét a találó cím dícséri, hölgy: nevét el nem áruljuk, de ha valakinek szíve kitálja... annak nem kell tanács.

Szerk. posta.

Olvasóinkhoz. Tapasztaltuk, hogy minden munkatársunk különös elszorítással tesz kellemes célzásokat a bálélnök völégényi állapotára. Tekintettel erre a gyanus tünetre, kénytelen a felelős szerkesztő kijelenteni, hogy egyetlen munkatársiért sem vállalja a felelősséget, önmagáért legkevésbé.

Apró hirdetés.

A Katholikus Bál meghívója — voltaképpen apróhirdetés. Apró hirdetés egy sereg házasulandó fiatal emberről, akik mind a házát várják. Félreértések kikerülése végett hangsúlyoznunk kell, hogy házát várnak, mert bizony nős akad már köztük, völégény is, a kik pedig már nem számítanak. Ezekkel a szépségványokkal együtt a báli apró hirdetésen a következő eladó és eladott ifjak nevei olvashatók:

Rendező bizottság: Dr. Krüger Aladár, elnök, Medvigy István és Frankó József, al-

Szent László-nyomda, Nagyvárad.

elnökök. Illés István, háznagy, Lóczy Ferenc, pénztárnok, Böszörményi Béla, ellenőr, Kaczián Kálmán és Nesztor József, jegyzék.

Rendező bizottsági tagok: Alliquander Kálmán, Alliquander Ödön, Altnöder Béla, Andrányi Gusztáv, Bálint Endre, Békésy Jenő, Belezay Antal, ifj. Böszörményi Géza, Cserey Dezső, Cserey Géza, Cserey Jenő, Dutka Ákos, Erdelt Béla, Fábry Albert, Fábry István, Fehér Ödön, Fényes Ödön, Fichtner Ferenc, dr. Fráter Pál, Garay Géza, Géczy Imre, Giraud Árpád, Heiser Gyula, dr. Imrik Gusztáv, Jaczkovics Gyula, Jancsovits Jenő, ifj. Jelinek Ferenc, Jelinek Géza, Jelinek Sándor, Jullier Károly, Juricskay Barnabás, Juricskay Béla, Kaczián Kálmán, Kalmár Illés, Kalotay Viktor, Kirchlechner Károly, Kolb Géza, Kolzó Jenő, Kovács József, Kovalszky Kálmán, dr. Krüger Jenő, ifj. Kugler Albert, Lakatos Frigyes, Lakatos József, Lukács Béla, dr. Lukács Imre, Magyary László, Mártonffy Gyula, Marschand Ödön, Maróczy János, ifj. Márkus János, dr. Medvigy Gábor, Medvigy Mihály, Mészáros Aladár, dr. Miskovszky Jenő, Morvay Zsigmond, Nadányi Jenő, Pallay Béla, Patkó Antal, Persz Ferenc, br. Podmaniczky Károly, Popity János, Poyán Ernő, Rabatič Dusan, Ringelmann Lajos, Sebő Mihály, Subajda György, Szemes Ferenc, Szemes Imre, Széles Károly, Szűts Sándor, Tátray Kálmán, Terényi Péter, Tolnay László, Tölgyessy Arthur, Urbanits Kálmán, Varga Ákos, Verme Béla, Vertán Endre, Vidosits Gyula, Voszka István, Völgyi Gábor.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal »Csak párosan» jellege alatt.

Hirdetések.

A Kath. Bál alkalmából keletkezett eljegyzésekhez mérsékelt áron készít díszes kiállítású eljegyzési értesítéseket a Szent László-nyomda Nagyváradon.

Száz aranyat!

én nem ígérek, de nem is adok, mert nincs. De jövő havi előlegemet felajánlom annak, a ki csak egy száz petrezselymet mutat nekem a Katholikus Bálon. Itt még Mauthner magvaiból sem nő petrezselyem.

Ellenben adjon ön nekem

EGY ARANYAT!

minden leányért, aki sohasem látott jobb mulatságot a Katholikus Bálnál és én biztosítom önt, hogy azonnal lesz

száz aranyam!!

Czim a kiadóhivatalban.

Tisztelettel

Kovács L. és Társa

